

5-6/98
leto 67

Hmeljar



MAJ-JUNIJ 1998, ŽALEC, S. 53 - 84

ISSN 1318 - 6183



- POSLOVNO POROČILO
HMEJARSKEGA ZDRUŽENJA SLOVENIJE - GIZ
- POROČILO HMEJNE KOMISIJE SLOVENIJE
- ORGANIZIRANOST SLOVENSKEGA HMEJARSTVA

VSEBINA

IZ SEJ

ORGANIZIRANOST SLOVENSKEGA HMELJARSTVA V OBDOBJU EVROPSKEGA POVEZOVANJA	55
POSLOVNO POROČILO HMELJARSKEGA ZDRUŽENJA SLOVENIJE - GIZ ZA LETO 1997	
61	
POROČILO O FINANČNEM POSLOVANJU HMELJARSKEGA ZDRUŽENJA SLOVENIJE - GIZ V LETU 1997	63
PREDLOG PROGRAMA DELA HMELJARSKEGA ZDRUŽENJA SLOVENIJE - GIZ ZA LETO 1998	65
KONGRES MHZ 1998	66
PRIDELAVA HMELJA V LETU 1997 IN PLAN 1998	66
R A Z G L A S	69

IZ URADNIH LISTOV

ZANIMIVOSTI

STROKOVNI NASVETI IN POGOVORI

SESTANKI HMELJARJEV	70
DOGNOJEVANJE HMELJSKIH NASADOV Z DUŠIKOM	71
REDUKCIJA TRT PO NAPELJAVI HMELJA – NUJEN IN KORISTEN AGROTEHNIČNI UKREP	71
PREMOČNO DOGNOJEVANJE PRVOLETNIKOV POVZROČA PRAZNA MESTA	73
ŠČAVJE V HMELJIŠČIH JE ŠKODLJIVO, ZATIRANJE Z OBDELAVO PA ENOSTAVNO IN NAJCENEJŠE	74
KMETOVANJE NA VODOVARSTVENIH OBMOČJIH	75
STROKOVNO SVETOVANJE KMETOVANJA NA VODOVARSTVENIH OBMOČJIH	76
RAZPIS LIKVIDNOSTNIH KREDITOV ZA VLAGANJA V TEKOČO KMETIJSKO PROIZVODNJO ZA LETO 1998	78
PONOVEN RAZPIS DOLGOROČNIH POSOJIL ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA OBČINE ŽALEC	78
IN MEMORIAM DRAGU!	79

Foto na naslovni strani in tekst: M. Veronek

Odstranjevanje odvečnih poganjkov trt po končani napeljavi je zelo koristno za kakovost in količino pridelka.

Revija Hmeljar

Strokovna revija s področja hmeljarstva
Žalskega tabora 2, 3310 Žalec

Izdajatelj in založnik: Hmeljarsko združenje Slovenije

Glavni in odgovorni urednik: Martina Zupančič; Urednik strokovne priloge: Vlasta Knapič; Člani uredniškega odbora: Marjana Natek, Franc Puklavec, Marjan Drobne, Janez Luževič, dr. Lojze Četina, mag. Iztok Košir, mag. Marta Dolinar, Jože Brežnik, Vinko Drča, Irena Friškovec; Lektor: Anka Krčmar

Tisk: HARI tisk, Dobriša vas 36, Petrovče; Frekvenca: 12 - krat letno

Revija je po mnenju št. 23/40 pristojnega organa uvrščena med proizvode informativnega značaja, za katerega se plačuje davek od prometa proizvoda po 5 % stopnji.

Naklada: 700 izvodov

ORGANIZIRANOST SLOVENSKEGA HMELJARSTVA V OBDOBJU EVROPSKEGA POVEZOVANJA

Uvod

Glede viškov hmelja na svetovnem hmeljskem trgu se situacija po obiranju letnika 1997 ni bistveno spremenila. Dosedanje zmanjšanje površin še vedno ne zadošča, da bi uskladili ponudbo in povpraševanje. Izjemno nizke cene hmelja pa niso edina zaskrbljujoča stvar. Dolgoročno gledano je zaskrbljujoče tudi vedno manjše zanimanje in pripravljenost pivovarn za sklepanje dolgoročnih pogodb po za hmeljarje sprejemljivih cenah. Te pričakujejo namreč, da si bodo lahko v bodoče priskrbeli zadostne količine hmelja po nizkih cenah na svetovnem trgu.

Iz poročila s seje MHZ v Parizu (Hmeljar, 67, (1998), 3-4, s. 47-48) smo lahko iz zgoščenega makroekonomskega pregleda ponudbe hmelja na svetovnem trgu razbrali, da je bilo dno trenutne gospodarske krize sicer že doseženo, da pa bodo zaradi še zmeraj prekomerne ponudbe hmelja njegove cene še nekaj časa nižje od kalkulacijskih stroškov pridelave. Na te zaostrene razmere poskušajo vse hmeljarske države ustrezno reagirati v smislu prebroditve trenutne krize nizkih cen hmelja. Za izhod iz tega položaja lahko v okviru MHZ 16 najpomembnejših pridelovalk razvrstimo v 3 skupine.

1. Dežele EU, ki močno igrajo na karto sodelovanja z nacionalnimi kmetijskimi ministrstvi. Kot je bilo že predstavljeno v prejšnji številki revije Hmeljar, so te upravičene do posebnih subvencij za sortno premeno tržno zanimivejših kultivarjev in pa do subvencije na površino hmeljišč. Za potrditev pa čaka tudi že nov ukrep pomoči hmeljarjem EU, s katerim bodo še dodatno podprli premeno in krčenje hmeljišč.

2. ZDA, ki zagovarjajo konkurenco na prostem trgu, kjer bodo pač preživeli le ekonomsko najuspešnejši. Zato imajo dva razloga. Nimajo utečenih strukturnih pomoči države po vzoru EU, hkrati pa so konkurenčnejši zaradi posestne strukture (v povprečju okoli 200 ha hmelja/posestvo) in velikega deleža gojenih visokogrenčnih kultivarjev (okoli 65%).

3. Preostale države, kjer obstajata zopet 2 možna podscenarija v razreševanju krize. Intenzivno krčitev površin hmeljišč zaradi nekonkurenčnosti na svetovnem hmeljskem trgu (npr. Avstralija, Bolgarija, Ukrajina, Rusija, Slovaška...) ali pa po lastni iznajdljivosti - in ob pomoči ukrepov nacionalne agrarne politike z ohranjanjem pridelovalnih površin prebroditi krizo, ki bo - odvisno od dinamike zmanjševanja svetovnih površin hmeljišč oz. od zmanjševanja svetovne ponudbe količin alfa kislin - še nekaj časa trajala.

Na Hmeljarskem združenju Slovenije - GIZ se bomo

zavzemali za slednjo inačico. S tem bi v prehodnem obdobju gospodarske krize v hmeljarstvu obdržali našo dosedanje količino hmelja, ki je upravičena do znižanih uvoznih dajatev v EU, naš dosednji delež v neto izvozu hmelja na svetovni trg ter tudi celotno hmeljarsko infrastrukturo, potrebno za dolgoročno konkurenčnost panoge.

AGRARNOPOLITIČNE POBUDE HMELJARJEV NA RAVNI EU

Ukrepi skupne kmetijske politike EU (SKP) so pravno uokvirjeni znotraj različnih tržnih redov. Za hmeljarstvo je v osmih deželah pridelovalkah EU značilno zagotavljanje t.i. paritetnih dohodkov tudi z neposrednimi dohodkovnimi plačili v obliki različnih strukturnih podpor.

Med sejo posvetovalne komisije konec oktobra 1997 v Bruslju je vsa trenutna hmeljarska problematika na ravni EU zopet uradno prišla na dnevni red diskusij. Hmeljarski krogi so sodili, da se morajo tudi bruseljski uradniki z vso resnostjo srečati s težavami trenutne hmeljske problematike. Po njihovem bi lahko zaton hmeljarjenja številnih evropskih kmetij povzročil sod smodnika v Bruslju. Edinstveno v zgodovini tega telesa je bila soglasno izrečena resolucija na Komisiji EU. Ne le predstavniki hmeljarjev, tudi glasovi trgovine in pivovarjev so energično podprli nujno sprejetje nekakšnega alternativnega programa opustitve oz. izoravanja hmeljišč v okviru tržnega reda za hmelj in sicer od Ministrskega sveta EU.

Nemški hmeljarji so na takšno stanje reagirali že med prvimi. Bavarski deželni kmetijski minister se je na posredovanje njihovega hmeljarskega združenja pisno obrnil na kolega v Bonnu, sledilo je vabilo v Bonn, kjer so enotno pretehtali položaj. Hkrati s to akcijo je tudi predsednik kmečkega evropskega združenja pisal dr. Fišlerju o zahtevi po posebnih ukrepih. Enako so si tudi nemški kmetje izborili termin za pogovor pri evropskem komisarju.

Ena pomembnih dejavnosti hmeljarjev v vseh državah predstavlja tudi dobra organiziranost, toda ne samo zaradi njenega predstavljanja doma in na tujem ter potrebnih tekočih operativnih dejavnosti. Skladno s smernicami evropske zakonodaje imajo združenja pridelovalcev tudi poseben status in vlogo pri stikih z uradi EU v Bruslju. Še več, predstavljajo celo nujen pogoj za npr. izplačevanje najrazličnejših ugodnosti in oblik podpor pridelovalcem.

Opazamo lahko, kako izredno samoiniciativna je nemško-francoska naveza - v imenu evropskih hmeljarjev - zelo preračunljivo igra na karto panožne organiziranosti, ki jim odpira vrata za širšo in odmevnejšo predstavitev njihovih problemov v pogajanjih na visoki ravni.

PRIPRAVE SLOVENSКИH HMELJARJEV NA ZDRUŽITVENE PROCESSE

Cilji slovenske kmetijske politike so bili leta 1993 opredeljeni v okviru t.i. **Strategije razvoja slovenskega kmetijstva**. Kmalu bosta minili dve leti, odkar je junija 1996 Slovenija z deželami EU podpisala sporazum o pridruženem članstvu in vložila prošnjo za polnopravno članstvo. Dosedanje izkušnje treh širitev EU kažejo, da je ravno kmetijstvo eden ključnih dejavnikov pri pogajanjih o novih članicah.

Kdor se je nekoliko poglobil v vsebino trenutne skupne kmetijske politike (SKP), je lahko opazil, da je ta precej zapletena in na trenutke nepregledna, vsekakor pa vezana na sedanje število članic. SKP v deželah EU se bo po naši presoji do vstopa Slovenije zagotovo še spreminjala. Zanesljivih napovedi vseh učinkov naše vključitve je zaradi velikega števila neznank seveda nemogoče podati - razen seveda s pomočjo simulacij različnih scenarijev. Sam dohodkovni položaj slovenskih hmeljarjev bo poleg dogajanj na hmeljskem trgu odvisen tudi še od ostalih gospodarskih dejavnosti na kmetijah.

Ne glede na takratno SKP EU pa je za slovensko hmeljarstvo pomembno, da z vsemi razpoložljivimi sredstvi spremljamo dogajanja in ohranimo korak z našo konkurenco v drugih deželah pridelovalkah. V hmeljarstvu imamo dolgoletne mednarodne izkušnje predvsem na področjih systemskega zbiranja in izmenjavi tržnih podatkov ter s številnimi znanstvenimi in strokovnimi prispevki v svetovni zakladnici hmeljarskega znanja. S člani slovenske pogajalske ekipe nameravamo aktivno sodelovali tudi v času intenzivnih pridružitvenih pogajanj Slovenije za vstop v polnopravno članstvo v EU.

In kakšna je trenutno naša slovenska organiziranost v hmeljarstvu? **Hmeljarsko združenje Slovenije - GIZ**, je skladno s slovensko zakonodajo organizirano kot gospodarsko interesno združenje in oblika povezovanja hmeljarjev na t.i. zeleni ravni. Naša pomembna naloga je v stremljenju k celovitemu povezovanju slovenskih pridelovalcev hmelja oz. vseh, ki so kakorkoli povezani z našo panogo in so pripravljene sprejeti dogovorjena in določena pravila igre.

Ker menimo, da je med hmeljarji še veliko takih, ki ne poznajo dovolj dobro vsebine in pravnih osnov organiziranja Hmeljarskega združenja Slovenije, objavljamo v nadaljevanju prispevka celotno (prečiščeno) in le oblikovno prilagojeno besedilo »Pogodbe o ustanovitvi GIZ«. Omenjena pogodba je bila sprejeta junija 1996 in velja še danes.

POGODBA O USTANOVITVI GOSPODARSKEGA INTERESNEGA ZDRUŽENJA

1. (PRVIČ) IME, ZNAK, PEČAT IN SEDEŽ ZDRUŽENJA

Ime združenja je Hmeljarsko združenje Slovenije. Pri poslovanju s tretjimi osebami združenje na vseh aktih in dokumentih poleg imena uporablja in navede tudi oznako GIZ. Združenje ima znak, ki ga simbolizira podoba hmeljskega storžka z listom in imenom združenja. Združenje ima pečat pravokotne oblike, ki vsebuje ime in znak združenja. Sedež združenja je v Žalcu, Cesta Žalskega tabora 1 (ena). Sedež združenja se lahko preseli v drug kraj, če tako sklene skupščina združenja. O spremembi naslova odloča upravni odbor združenja.

2. (DRUGIČ) CILJI IN DEJAVNOST ZDRUŽENJA

Združenje je ustanovljeno z namenom, da zagotavlja enotnost slovenskih hmeljarjev, zagotavlja ustrezne ekonomske pogoje za hmeljarjenje, olajša in pospešuje dejavnost svojih članov na področju pridelave, predelave, razvoja in raziskav ter trgovine s hmeljem, izboljšuje in povečuje rezultate teh dejavnosti in povezuje ter usklajuje člane združenja pri opravljanju njihove dejavnosti.

Združenje opravlja naslednje dejavnosti:

- izdajanje knjig, časopisov, revij in periodike in drugo založništvo,
- trgovina na debelo s kmetijskimi proizvodi in najrazličnejšimi industrijskimi izdelki (skrajšano),
- raziskovanje trga in javnega mnenja,
- podjetniško in poslovno svetovanje,
- projektiranje, inženiring in tehnično svetovanje,
- ekonomska propaganda,
- tajniška dela in prevajanje,
- druge poslovne dejavnosti,
- dejavnost poslovnih in delodajalskih združenj,
- dejavnost sejmišč in zabavišnih parkov.

3. (TRETJIČ) ČLANSTVO

Prvi člani združenja so družbeniki Hmeljarske družbe Slovenije, ki so pristopili k tej pogodbi in so navedeni v prilogi, ki je sestavni del te pogodbe. Priloga vsebuje imena oz. firmo članov in njihovo pravno obliko, prebivališča oz. sedeže, podatke o vpisu v register in podpise članov oz. njihovih pooblaščenec. Člani združenja lahko postanejo fizične in pravne osebe, ki opravljajo eno od dejavnosti, navedenih v točki 2 (dva) te pogodbe in ki vplačajo pristopnino. Višino pristopnine za vsako posamezno leto določi skupščina združenja.

Novi član združenja mora podpisati pristopno izjavo, katere vsebino določi Upravni odbor.

Združenje ima lahko tudi častne člane. Častni člani so

oproščeni plačila pristopnine in letnega članskega prispevka ter podpisa pristopne izjave in ne sodelujejo pri upravljanju združenja.

O sprejemu novih članov odloča Upravni odbor združenja, o sprejemu častnih članov pa skupščina združenja na predlog Upravnega odbora.

Zoper odločitev Upravnega odbora, s katero je zavrnjena prošnja za sprejem v članstvo, je dopusten ugovor na skupščino združenja v 15 (petnajstih) dneh po prejemu. Odločitev skupščine je dokončna in zoper njo ni mogoč arbitražni spor.

Člani združenja imajo naslednje pravice:

- sodelovati v dejavnosti združenja skladno s svojimi interesi in potrebami;
- prejemati vse informacije, ki jih združenje zbira in distribuira v okviru svoje dejavnosti;
- uporabljati storitve strokovnih služb združenja pod pogoji, ki jih določi Upravni odbor;
- voliti in biti voljen v organe združenja;
- sodelovati pri upravljanju združenja, dajati pripombe in stališča glede dela njegovih organov ter predloge glede razvijanja dejavnosti.

Vsak član združenja ima pravico do vpogleda v dokumente o finančnem poslovanju združenja ter revizijsko poročilo. Upravni odbor lahko članu odreče pravico do vpogleda v drugo dokumentacijo združenja, če je verjetno, da bi član svoje pravice uporabil v namen, ki je v nasprotju z interesi združenja ali njegovih posameznih članov. Glede tega se smiselno uporabljajo določila Zakona o gospodarskih družbah o pravicah družbenikov v družbah z omejeno odgovornostjo.

Člani združenja imajo naslednje dolžnosti:

- podpirati dejavnost, interese in ugled združenja;
- sodelovati pri delu združenja in njegovih organov;
- izvrševati in spoštovati sklepe organov združenja, sprejete v skladu s to pogodbo;
- redno plačevati članski prispevek.

Sklepi in odločitve, ki jih organi združenja sprejmejo na področju pridelave, razvoja in raziskav, predelave in trgovine s hmeljem, so za vse člane obvezni. Član, ki ne spoštuje sklepov in odločitev združenja iz prejšnjega odstavka, je odgovoren za celotno škodo, ki jo utegne zaradi njegovega ravnanja utrpeti združenje ali posamezni člani.

Članstvo v družbi preneha:

- zaradi smrti ali prenehanja člana
- zaradi izstopa člana
- zaradi izključitve člana.

V primeru smrti ali prenehanja člana lahko njegovo članstvo v združenju prevzame tisti, ki nadaljuje z opravljanjem njegove dejavnosti, s tem, da to namero sporoči Upravnemu odboru združenja. Upravni odbor v takem primeru izda ugotovitveni sklep o prevzemu članstva v združenju, če ugotovi, da prosilec izpolnjuje pogoje za članstvo.

Vsak član lahko izstopi iz združenja pod pogojem, da je poravnal svoje obveznosti.

Ne glede na določbo prejšnjega odstavka član združenja odgovarja drugim članom in združenju za škodo, ki nastane zaradi izstopa v neprimernem trenutku, med izvajanjem skupnih nalog ipd.

Izstopno izjavo mora član posredovati najmanj 6 (šest) mesecev pred potekom koledarskega leta. Izstopna izjava učinkuje, ko skupščina na podlagi letnega poročila ugotovi, da je izstopajoči član poravnal svoje obveznosti.

Član je lahko iz združenja izključen po sklepu Upravnega odbora, sprejetega z dvotretjinsko večino vseh glasov, v naslednjih primerih:

- če ne izpolnjuje obveznosti do združenja
- če član s kršitvijo te pogodbe ali kako drugače povzroča škodo združenju ali njegovim članom;
- če član tudi v 45 (petinštiridesetih) dneh po opominu ne poravna zapadlega članskega prispevka.

Zoper sklep Upravnega odbora o prenehanju članstva zaradi izključitve je dopusten ugovor v 30 (tridesetih) dneh po prejemu. O ugovoru dokončno odloča skupščina združenja. Zoper odločitev skupščine ni mogoč arbitražni spor.

4. (ČETRTIČ) SREDSTVA ZDRUŽENJA

Združenje prevzame obstoječi osnovni kapital Hmeljarske družbe Slovenije, d.o.o. Prvi člani združenja obdržijo poslovne deleže, ki so jih pridobili z vplačilom osnovnih vložkov v Hmeljarski družbi Slovenije, d.o.o. Novi člani združenja pridobijo poslovni delež s plačilom pristopnine. Poslovni delež ni prenosljiv, razen v primeru iz 13. (trinajstega) odstavka točke 3 (tri) te pogodbe.

Združenje mora zagotavljati ohranitev realne vrednosti vložkov.

Združenje vodi seznam članov in njihovih poslovnih deležev in na zahtevo člana izda potrdilo o imetništvu poslovnega deleža. Potrdilo ni vrednostni papir.

Članu, ki mu preneha članstvo v družbi, ne glede na vzrok prenehanja, se poslovni delež vrne in sicer po vrednosti v zadnji bilanci pred prenehanjem članstva. Rok vračila je 60 (šestdeset) dni po prenehanju članstva. Poslovni delež se ne vrne v primeru iz 13. (trinajstega) odstavka točke 3 (tri) te pogodbe.

Sredstva za opravljanje dejavnosti združenja zagotovijo člani s prenosom sredstev in opreme Hmeljarske družbe Slovenije, d.o.o. ter z letnimi finančnimi prispevki v višini in razmerjih, ki jih določi skupščina združenja.

Člani združenja lahko združujejo sredstva za posamezne skupne akcije na podlagi posebnih dogovorov.

Za opravljanje dejavnosti združenja člani plačujejo letni članski prispevek. Natančno višino letnega prispevka ter dinamiko vplačevanja po polletnih, četrletnih ali mesečnih obrokih določi skupščina združenja ob

sprejemanju finančnega načrta za prihodnje poslovno leto. Pri izdelavi finančnega načrta in določitvi višine letnega članskega prispevka se morajo upoštevati tudi naslednja izhodišča:

- del sredstev za opravljanje dejavnosti pridobi združenje z udeležbo na kupnini za prodani hmelj, ki ga prodajo člani, ne glede na to, komu ga prodajo. Višino udeležbe določi skupščina združenja z navadno večino;
- del sredstev za opravljanje dejavnosti pridobi združenje z opravljanjem dejavnosti po tržnih principih.

Če redni članski prispevek in sredstva, pridobljena na način iz prejšnjega odstavka, ne zadoščajo za pokrivanje stroškov dejavnosti združenja, predlaga Upravni odbor skupščini uvedbo dodatnega prispevka za posamezno leto. O uvedbi dodatnega prispevka odloča skupščina združenja; kadar predlagani prispevek presega 30% (trideset odstotkov) rednega članskega prispevka za to leto. Za sprejem je potrebna dvotretjinska večina vseh glasov. Kadar upravni odbor predlaga posamezne akcije, ki po svojem obsegu presegajo okvir poslov, ki jih lahko združenje opravlja za račun svojih članov, ali pa zadevajo le del članov združenja, se materialna vprašanja glede izvedbe teh akcij uredijo s posebno pogodbo, ki jo sklenejo zainteresirani člani in morebitne tretje osebe.

Za obveznosti proti tretjim osebam, ki nastanejo iz tovrstnih akcij, člani, ki niso podpisali posebne pogodbe za takšno akcijo, ne odgovarjajo. Združenje ne sme izdajati vrednostnih papirjev za pridobivanje sredstev za opravljanje dejavnosti.

5. (PETIČ) OPRAVLJANJE POSLOV IN ODGOVORNOST ČLANOV

Združenje lahko opravlja posle le v okviru in za potrebe dejavnosti, navedene v tej pogodbi. Kot "posli za potrebe in v okviru dejavnosti" se štejejo le pogodbe in drugi posli, potrebni za realizacijo posameznih nalog, določenih v letnem načrtu dela, ki ga je sprejela skupščina združenja.

Za svoj račun lahko združenje opravlja gospodarske posle le po predhodnem pisnem soglasju Upravnega odbora. Člani združenja, razen častnih članov, odgovarjajo za obveznosti, ki jih je združenje prevzelo v okviru svoje dejavnosti, določene s to pogodbo, z vsem svojim premoženjem. Odgovornost članov združenja do tretjih oseb je subsidiarna, kar pomeni, da člani odgovarjajo za obveznosti združenja do tretje osebe šele potem, če ta neuspešno uveljavlja plačilo od združenja samega; v notranjem razmerju pa se obveznost med člane porazdeli glede na poslovne deleže.

Kadar združenje na podlagi posebne pogodbe sklepa posel za račun posameznih članov, mora biti v pogodbi s tretjo osebo izrecno navedeno, da za obveznosti iz te pogodbe odgovarjajo le posamezni člani. Takšno pogodbo je mogoče skleniti le, če je izkazano, da je

tretji sopogodbenuk seznanjen s takšno omejitvijo odgovornosti ter jo sprejema. Za kršitev te določbe odgovarjajo člani Upravnega odbora združenja.

6. (ŠESTIČ) UPRAVLJANJE IN ORGANI ZDRUŽENJA

Združenje ima naslednje organe:

- skupščino
- upravni odbor
- direktorja.

Združenje lahko po potrebi in po sklepu Upravnega odbora ustanovi še druge stalne ali občasne organe, kot so strokovni odbori, delovna telesa, komisije za ugotavljanje skupnega prihodka ipd. V sklepu o ustanovitvi takšnega organa se določijo njegovo delovno področje, pristojnosti, odgovornost in sestava.

Skupščina je najvišji organ združenja. Vsak član ima pri glasovanju število glasov glede na višino poslovnega deleža. **Skupščina** ima predsednika in namestnika predsednika. Njun mandat traja 4 (štiri) leta. **Skupščina** se sestaja enkrat letno ali na zahtevo najmanj 1/4 (ene četrte) članov združenja. **Skupščino** sklicuje predsednik skupščine s priporočenim pismom, ki ga morajo člani združenja prejeti vsaj 8 (osem) dni pred datumom zasedanja in v katerem mora biti naveden tudi predlagani dnevni red skupščine. Vabilo za izredno skupščino mora član prejeti vsaj 3 (tri) dni pred zasedanjem. **Skupščina** je sklepčna, če se je udeležijo člani, ki imajo 2/3 (dve tretjini) glasov glede na poslovne deleže. **Skupščina** odloča z navadno večino prisotnih glasov glede na poslovne deleže, razen v naslednjih primerih: o sprejemu častnih članov, delitvi dobička in o uvedbi članskega prispevka, ki presega 30% (trideset odstotkov) rednega članskega prispevka in o spremembi te pogodbe: z dvotretjinsko o sprejemu poslovne politike, letnega načrta dela, finančnega načrta, višini pristopnine in članskega prispevka: z 2/3 (dvotretjinsko) večino prisotnih glasov. Delo skupščine ureja poslovnik, ki ga sprejme skupščina na predlog Upravnega odbora.

Skupščina združenja ima naslednje pristojnosti:

- sprejema poslovno politiko združenja, letni načrt dela združenja in finančni načrt, določa višino pristopnine in članskega prispevka ter odloča o delitvi morebitnega dobička;
- voli in razrešuje člane upravnega odbora;
- obravnava in sprejema poročilo o delu in finančnem poslovanju združenja ter imenuje revizorja za nadzor nad finančnim poslovanjem združenja;
- odloča o drugih vprašanjih, določenih s to pogodbo.

Upravni odbor skrbi za delo in poslovanje združenja. **Upravni odbor** sestavlja vsaj 9 (devet) članov, ki jih izvoli skupščina združenja izmed članov in tretjih oseb. Pri imenovanju se morajo upoštevati naslednji kriteriji:

- en član predstavnik raziskovalno razvojne dejavnosti,

- en član iz vrst finančnih strokovnjakov,
- en član predstavnik trgovine,
- 6 (šest) članov predstavnikov proizvajalcev hmelja.

Za člana upravnega odbora je lahko izvoljena tudi pravna oseba - član združenja, ki mora v tem primeru imenovati fizično osebo kot svojega stalnega predstavnika v upravnem odboru. Ta odgovarja enako kot ostali člani upravnega odbora. **Upravni odbor** odloča z večino glasov vseh članov, če ni v tej pogodbi določeno drugače, ima pa naslednje pristojnosti:

- imenuje in razrešuje direktorja združenja,
- odloča o sprejemu novih članov združenja,
- imenuje stalne in občasne organe združenja,
- izvršuje sklepe, ki jih sprejme skupščina,
- sprejema delovne načrte in programe ter splošne akte združenja, razen tistih, ki so v pristojnosti skupščine,
- pripravlja predloge za skupščino in izvršuje njene naloge,
- daje navodila in smernice direktorju združenja,
- skrbi za redno in pravočasno sestavljanje periodičnih poročil in letnega obračuna.

Mandatna doba članov upravnega odbora je 4 (štiri) leta, s pravico do ponovne izvolitve. Delo **upravnega odbora** vodi predsednik, ki ga iz svojih vrst izvolijo člani upravnega odbora. Člani upravnega odbora združenja posamično odgovarjajo združenju, članom in tretjim osebam za škodo, ki nastane zaradi kršitve predpisov, kršitve te pogodbe ali za napake pri poslovanju. Če ni mogoče ugotoviti deleža odgovornosti posameznih članov upravnega odbora, je njihova odgovornost navzven solidarna, navznoter pa po enakih delih.

Direktor združenja vodi in organizira delo združenja, zastopa in predstavlja združenje v razmerjih s tretjimi osebam ter podpisuje v imenu in za račun združenja. Če direktor svoje funkcije začasno ne more opravljati, ga v tem času nadomešča predsednik Upravnega odbora. **Direktor** lahko podeljuje splošna in posebna pooblastila za opravljanje posameznih dejanj, v skladu s sklepom Upravnega odbora pa lahko podeli tudi prokuro. **Direktor** združenja je lahko oseba, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- višješolska izobrazba,
- (pet) let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih mestih v hmeljarstvu,
- poznavanje problematike hmeljarstva,
- aktivno znanje enega svetovnega jezika.

7. (SEDMIČ) POSLOVNE KNJIGE IN NADZOR NAD POSLOVANJEM

Združenje vodi poslovne knjige skladno s predpisi in računovodskimi standardi. Finančno poslovanje združenja ter vodenje poslovnih knjig nadzira revizor, ki ga določi skupščina združenja za vsako poslovno leto posebej. Poročilo revizorja je obvezna priloga poročilu o delu, ki ga upravni odbor predloži skupščini.

8. (OSMIČ) UPORABA DOBIČKA

Morebitni dobiček, ki ga združenje ustvari s posli za svoj račun ali z neuporabljenimi članskimi prispevki, se ne razdeli med člane, temveč se prenese v naslednje poslovno leto in se upošteva pri določitvi letnega članskega prispevka. Skupščina združenja lahko z dvotretjinsko večino vseh glasov sklene drugače.

9. (DEVETIČ) POSLOVNA SKRIVNOST

Za poslovno skrivnost se štejejo vsi podatki in listine, ki jih kot takšne označi skupščina ali Upravni odbor združenja s svojim sklepom. Poslovna tajnost so tudi podatki o know-how, metodah dela, rezultatih raziskovanj, poslovnih partnerjih in njihovi dejavnosti in podobno, če bi posredovanje teh podatkov nepooblaščenim osebam škodovalo poslovnemu ugledu in interesom združenja. Kot poslovna tajnost se štejejo tudi podatki, za katere se zve pri opravljanju poslov z drugimi osebam v okviru dejavnosti združenja. Vsak član in delavec združenja, člani organov in druge osebe, ki sodelujejo pri delu in upravljanju združenja, so dolžne varovati poslovne skrivnosti ter odgovarjajo za škodo, ki združenju ali posameznim članom nastane zaradi kršitve te dolžnosti.

10. (DESETIČ) TRAJANJE IN PRENEHANJE ZDRUŽENJA

Združenje je ustanovljeno za nedoločen čas.

Združenje preneha:

- če prenehajo zakonski ali dejanski pogoji za njegovo dejavnost;
- če število članov pade pod 5 (pet) članov;
- če tako sklene skupščina združenja z 2/3 (dvotretjinsko) večino vseh glasov;
- na podlagi sodne odločbe.

Če enega od članov zadene nesposobnost, stečaj ali prepoved opravljanja pridobitne dejavnosti, združenje ne preneha. Ob prenehanju združenja se opravi likvidacijski postopek v skladu z zakonom. Po prenehanju in likvidaciji združenja se preostalo premoženje združenja razdeli med člane po delih v sorazmerju z njihovimi poslovnimi deleži. Prispevki v naravi, ki so bili dani poleg pristopnine ali rednega letnega prispevka, se izločijo in vrnejo v naravi, če pa to ni mogoče, se ovrednotijo in prištejejo deležu člana, ki je takšen prispevek dal.

11. (ENAJSTIČ) REŠEVANJE SPOROV

Za spore, ki bi nastali v zvezi z izvrševanjem te pogodbe ali v zvezi s članstvom v združenju, se člani združenja dogovorijo za pristojnost Stalne arbitraže pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Člani združenja se lahko dogovorijo, da njihove medsebojne spore, ki bi nastali iz opravljanja njihove

ŠE IZ 36. SEMINARJA O HMELJARSTVU

dejavnosti ali v zvezi s to dejavnostjo, najprej predložijo v poravnalni postopek, v primeru neuspeha pa tudi v arbitražno reševanje po prejšnji točki te pogodbe.

V poravnalno komisijo vsaka od strank v sporu imenuje po enega člana, tretjega - predsedujočega člana, pa imenuje predsednik Upravnega odbora združenja iz vrst strokovnjakov.

12. (DVANAJSTIČ) PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Ta pogodba je sklenjena, če k njej pristopi in jo podpiše vsaj pet družbenikov Hmeljarske družbe Slovenije, d.o.o.

O spremembi te pogodbe odločajo člani združenja na skupščini z dvotretjinsko večino vseh članov. Spremembe pogodbe morajo biti sklenjene v obliki notarskega zapisa. Družbenikom Hmeljarske družbe Slovenije, d.o.o., ki ne pristopijo k tej pogodbi, se njihova osnovna vloga vrne skladno s statutom te družbe.

S sklenitvijo te pogodbe prenehata veljati Pogodba o ustanovitvi in statut Hmeljarske družbe Slovenije, d.o.o., Žalec, razen za primere 3. (tretjega) odstavka 12. (dvanajste) točke te pogodbe.

Dosedanji Upravni odbor in direktor Hmeljarske družbe Slovenije, d.o.o. ter predsednik skupščine in njegov namestnik nadaljujejo z opravljanjem funkcije po določbah te pogodbe do izteka mandata.

To prečiščeno besedilo pogodbe obsega besedilo Pogodbe o ustanovitvi z dne 27.5.1994 (sedemindvajseti peti tisočdevetstoštiriindevetdeset), spremembe pogodbe z dne 27.12.1995 (sedemindvajseti dvanajsti tisočdevetstopetindevetdeset) in spremembe z dne 19.6.1996 (devetnajsti šesti tisočdevetstošestindevetdeset).

V Žalcu, dne 19.6.1996 (devetnajsti šesti tisočdevetstošestindevetdeset)

*predsednik skupščine
Albin Ješelnik l.r.*

ZAKLJUČEK

Dobra panožna organiziranost ni pomembna samo zaradi naše konkurenčnosti do ostalih kmetijskih panog v državi, ampak vse bolj tudi zaradi vse bližjih izzivov in nujnosti delovanja v sklopu evropskih integracijskih procesov. Objavljeno gradivo s pogodbo naj bi tako služilo kot

(a) dodatna informacija o obstoječem stanju naše organiziranosti,

(b) osnova za njeno morebitno izboljšanje ter – skladno s strategijo združenja –

(c) vabilo za razširitev članstva.

Dr. Martin Pavlovič

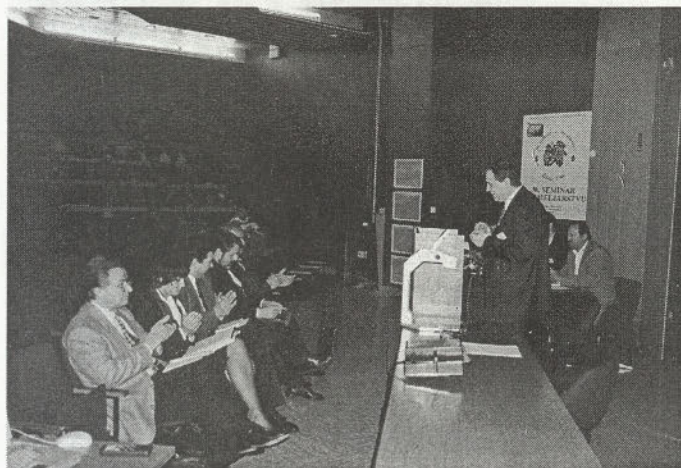


Foto: J. Kroflič

Na 36. Seminarju o hmeljarstvu so nas s svojim obiskom razveselili gospod minister Ciril Smerkolj, člani Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri Državnem zboru RS in sicer predsednik gospod Franc Potočnik, podpredsednik gospod Geza Džuban ter sekretarka gospa Dragana Čuljkovič in župan občine Žalec gospod Milan Dobnik.

Gospod minister Smerkolj je v pozdravnem govoru poudaril pomen hmeljarstva, zato mu ministrstvo tudi v teh časih namesto izvoznih spodbud namenja podporo po ha. Izjemoma bo glede na izrazito slabo tržno situacijo poiskalo tudi možnosti pokritja stimulacij za izvoz dela letnika 97, izvoženega v letu 1998. Vse v glavnem z namenom, da hmeljarji z racionalnim organiziranjem in enovitim nastopom dosežemo ohranitev sedanjih površin do vstopa v Evropsko skupnost.

Za razumevanje situacije se hmeljarji ministru in sodelavcem ter komisiji pri Državnem zboru zahvaljujejo.

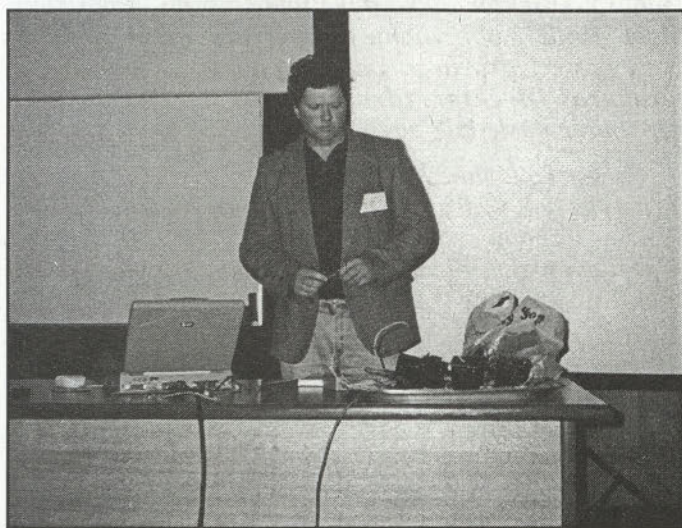


Foto: M. Zupančič

Razveseljiv je bil tudi prispevek hmeljarja Rančigaj Antona, ki je predstavil svoje izkušnje pri sajenju sadik A certifikata.

POSLOVNO POROČILO HMELJARSKEGA ZDRUŽENJA SLOVENIJE - GIZ ZA LETO 1997

V letu 1997 je Hmeljarsko združenje Slovenije - GIZ izvajalo program dela, ki ga je sprejela skupščina na svoji redni seji dne 20. 6. 1997.

1. OPRAVLJANJE OZIROMA ORGANIZIRANJE ORGANIZACIJSKIH, TEHNIČNIH IN FINANČNIH TER PRAVNIH OPRAVIL ZA ZDRUŽENJE OZIROMA NJENE ORGANE

Izvedli oziroma organizirali smo vsa opravila, ki so bila potrebna za normalno delovanje združenja. Še vedno so v veljavi v letu 1996 sklenjene pogodbe o najemu prostorov, za opravljanje administrativno tehničnih del in finančno-računovodskih opravil.

2. KONSOLIDACIJA

Prek advokata Marka Savinka smo na Okrožnem sodišču v Celju vložili spremembe članov združenja, kot jih je prejel UO oziroma skupščina. Do konca januarja 1998 od sodišča še nismo dobili sklepa, da so spremembe vnešene v sodni register. Prav tako še nimamo sklepa o registraciji sprememb pogodbe glede sprememb: dejavnosti združenja, sedeža združenja in potrebne izobrazbe direktorja združenja, čeprav so bili ti predlogi vloženi že leta 1996.

Na osnovi sklepov UO oziroma skupščine smo razpisali sprejem novih članov v Hmeljarsko združenje Slovenije - GIZ. Razpis je bil objavljen v decembrski številki (1997) glasila Hmeljar.

Razpisali smo mesto direktorja HZS s polovičnim delovnim časom. Na razpis so se javili trije kandidati. UO je s tajnim glasovanjem izvolil za direktorja HZS dr. Martina PAVLOVIČA, ki opravlja dela in naloge direktorja HZS od 01. 02. 1998 dalje.

S HEI in zastopajočim odvetnikom smo pripravili pritožbo na sodbo Okrožnega sodišča v Celju glede kritnega nakupa hmelja za Hmezad Kmetijstvo Radlje, ki je razsodilo tožbo Hmezada Kmetijstva Radlje v korist tožeče stranke.

3. ZASTOPANJE INTERESOV HMELJARJEV V DRŽAVI

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Gospodarska zbornica Slovenije - Združenje agroživilstva, podpredsednika vlade g. Marjana Podobnika, predsednika in Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri državnem zboru, Zadržno zvezo, župana občine Žalec in medije smo večkrat pisno in ustno informirali o stanju v hmeljarstvu. V ta namen smo pripravili več poročil in analiz, s katerimi smo prikazali pereče stanje v hmeljarstvu - svetovno krizo, ki bo po ocenah trajala 2 - 3 leta.

Z večkratnim urgiranjem na MKGP smo uspeli, da so hmeljarji dobili "izvozne stimulacije" za hmelj letnik 1996 in tudi za hmelj letnik 1997, izvožen v letu 1997.

Že med hmeljskim obiranjem smo MKGP opozarjali, da bo hmelj letnik 1997 nemogoče prodati po ekonomskih cenah (v tistem času so obstajale še določene zaloge hmelja letnika 1996) in da se bodo brez izdatnejše pomoči države (MKGP) za premostitev 2 do 3-letne krize površine hmeljišč drastično zmanjšale, kar bi bilo za republiko Slovenijo oziroma za hmeljarje ob vstopu v EU zelo slabo.

Po več urgencah smo se z ministrom za KGP gospodom Cirilom Smrkoljem dogovorili, da pripravimo z MKGP - zadolženimi za hmeljarstvo - poročilo o stanju v hmeljarstvu z izračunom potrebnih intervencijskih sredstev za leto 1998. Ker naj bi se v letu 1998 "izvozne stimulacije" za hmelj ukinile, smo predlagali kot intervencijo države direktno plačilo po 200.000,00 SIT na ha, in to za hmeljske nasade in površine v premeni. Ostale podpore: sadike, IHP, strukturne spremembe pa naj bi ostale na ravni leta 1997.

Posebno smo poudarili, da je podpora 200.000,00 SIT po ha minimum za preživetje hmeljarjev.

Ker do konca januarja državni proračun še ni bil sprejet, o dokončni situaciji ne moremo poročati.

MKGP smo stalno opozarjali na neurejen status IHP. Zastopali smo stališče, da hmeljarji rabijo svoj institut, ki naj ima status javnega zavoda v solastništvu države in hmeljarjev.

S Poslovno skupnostjo za Vinogradništvo in vinarstvo Slovenije, d.o.o. in GIZ-om Sadjarstvo Slovenije smo Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve opozorili oziroma protestirali proti zaostrenim oziroma nesprejemljivim pogojem za zaposlovanje tujcev - sezoncev v hmeljarstvu, sadjarstvu in vinogradništvu. V prizadevanjih nas je podprlo tudi ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Uspeli smo, da bodo pogoji za zaposlovanje sezoncev ostali enaki kot v lanskem letu. Za sezonska spomladanska opravila v hmelju in obiranje hmelja pa bo Republiški zavod za zaposlovanje - območna enota - razpis - ali javna dela, katerih naročnik bosta MKGP in občine, v katerih se prideluje hmelj, izvajalec pa HZS - GIZ. O doseženih rezultatih in potrebnih aktivnostih za razpis javnih del smo obvestili vse hmeljarje, med drugim tudi z revijo Hmeljar.

4. ZASTOPANJE HMELJARJEV NA MEDNARODNI RAVNI

Mednarodni hmeljarski zvezi smo pripravili vsa zahtevana poročila za seje predsedstva ekonomske, tehnične in znanstvene komisije. Zagotovili smo udeležbo na vseh sejah in mednarodnem hmeljarskem kongresu. Poleg pisnega poročila smo predstavniki Hmeljarskega združenja Slovenije podali še ustna poročila. O poteku sej komisij, predsedstva in kongresu, o problematiki in zaključkih smo pripravili pisna poročila, ki so bila objavljena v glasilu Hmeljar.

Z gospo M. Wauters, ki je pri komisiji EU zadolžena za hmeljarstvo, vzdržujemo redne stike. Gospa Wauters nam tudi redno pošilja poročila EU o hmeljarstvu.

Tudi sodelovanje z drugimi hmeljarji je bilo aktivno (ZR Nemčija, Češka republika).

5. INFORMIRANJE ČLANOV ZDRUŽENJA

Člane združenja smo o delovanju in aktivnostih informirali s pošiljanjem sklepov upravnega odbora, zapisnikov, z raznimi obvestili, dopisi, sestanki ter z glasilom Hmeljar.

6. HMELJARSKI PRAZNIK

V okviru aktivnosti za hmeljarski praznik smo pripravili predlog za hmeljarskega starešino in spremljevalko za leto 1997 in poskrbeli za njihova oblačila in simbole (maček, skulptura hmeljarja, hmeljski škaf...)

Tako je UO za hmeljarskega starešina leta 1997 imenoval gospoda Draga Gajška iz Latkove vasi 45, za spremljevalko pa gospodično Anito Kupec iz Sv. Lovrenca.

Primopredaja starešinstva in imenovanje spremljevalke je bilo v okviru hmeljarskega praznika v Braslovčah.

7. PROMOCIJA SLOVENSKEGA HMELJA

V promocijo hmelja doma gotovo sodi hmeljarski praznik z imenovanjem hmeljarskega starešine in spremljevalke, brezplačno pošiljanje revije Hmeljar šolam in knjižnicam, udeležba hmeljarskih starešin na prireditvi Pivo in cvetje v Laškem.

Za promocijo v svetu pa smo poskrbeli z udeležbo na vseh sejah in kongresu MHZ.

Po sklepih UO in skupščine pa je bilo HZS organizator in nosilec promocije slovenskega hmeljarstva na sejmu Drinktec - Interbrau 97 v Münchnu. V ta namen je HZS izdelala tudi posebno zloženko s predstavitvijo 4 glavnih slovenskih sort hmelja.

Poročilo o promociji slovenskega hmeljarstva je bilo objavljeno v decembrski (1997) številki revije Hmeljar.

Poleg financiranja vseh slovenskih hmeljarjev so promocijo slovenskega hmeljarstva finančno podprli nekateri sponzorji in MKGP. Vsem se še enkrat najlepše zahvaljujemo.

8. IZHAJANJE REVIJE HMELJAR

Hmeljar izhaja z nekajkratnimi prekinitvami od leta 1935. Izdajatelji so bili različni. Zadnja leta izdaja revijo Hmeljar Hmeljarsko združenje Slovenije (pred njim Hmeljarska družba Slovenije).

Revija naj bi izhajala mesečno. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev smo v letu 1997 bili prisiljeni zmanjšati avtorske honorarje za prispevke in združevali po dve številki.

Revija se financira iz prispevka po kg hmelja (0,60 SIT) in z reklamnimi oglasi. Na osnovi razpisa smo konec leta 1997 dobili od MKGP 526.400,00 SIT, ki se bodo

porabila poleg prispevka po kg hmelja za financiranje revije v letu 1998.

V letu 1997 smo izdali 8 števil, od tega 4 dvojne. 3 številke pa so izšle kot strokovna priloga. Hmeljarje so prejeli praktično vsi hmeljarji, šole na hmeljarskih področjih in knjižnice.

9. PRIPRAVA MATERIALOV ZA SEJE SKUPŠČINE IN UO

Za vse seje UO in skupščino smo pripravili potreben material, poslali vabila ter izdelali in razposlali zapisnike.

10. IZVAJANJE SKLEPOV UO IN SKUPŠČINE TER KOORDINIRANJE ODNOSOV V ZDRUŽENJU

Izvajali smo sklepe UO in skupščine, redno poročali o uresničevanju sklepov in koordinirali odnose v združenju.

11. IZVAJANJE POTREBNIH AKTIVNOSTI ZA NORMALNO DELO ZDRUŽENJA

Izvajali smo tudi vse druge naloge, ki so bile potrebne za normalno delo združenja.

Jože Brežnik, dipl.ing.agr.



HMELJARJI !

**Obveščamo vas, da bomo
izdobavili v sredini junija
tekoče gnojilo UAN 30% v
avtocisternah po 18 ton.
Zaradi distribucije gnojila
potrebujemo čimprej
naročila, katera lahko javite
na telefon 063/717-295,
Golavšek Vojku !**

POROČILO O FINANČNEM POSLOVANJU HMELJARSKEGA ZDRUŽENJA SLOVENIJE - GIZ V LETU 1997

Zaključni račun za leto 1997 izkazuje:

- prihodkov	9.871.431,70 SIT
- odhodkov	9.803.439,82 SIT

- razlika med prihodki in odhodki	68.147,70 SIT
- davek iz dobička pravnih oseb	61.284,00 SIT

- čisti nerazporejen dobiček	6.707,88 SIT

I. PRIHODKI v SIT

A. Osnovna dejavnost	plan	dejansko
- od hmelja, l. 1995	975.000,00	975.000,00
- od hmelja, l. 1996	3.300.000,00	3.149.266,70
- od hmelja, l. 1997	303.000,00	-
- obresti	700.000,00	1.085.274,70
B. Hmeljar	2.000.000,00	1.932.162,40
C. Promocija slov. hmelj.	5.000.000,00	2.420.190,50
D. Izredni prihodki	-	309.537,40
SKUPAJ PRIHODKI:		12.278.000,00 9.871.431,70

RAZMEJENI PRIHODKI

Hmeljar	786.216,60
Hmelj, l. 1996	500.991,10
Hmelj, l. 1997	760.845,30
Promocija	2.776.171,50

SKUPAJ:	4.824.224,50

II. ODHODKI v SIT

A. Osnovna dejavnost	plan	realizirano
1. Najemnina prostorov z material.stroški	220.000,00	174.257,00
2. Storitve:		
- direktor	2.500.000,00	2.213.467,80
- admin. in knjigov. storitve	710.000,00	726.298,50
- sodne takse	-	295.012,50
- pravna služba	250.000,00	188.960,00
- člani UO	500.000,00	472.500,00
- revizija bilance	90.000,00	86.477,00
3. Prevoz na delo	18.000,00	-
4. Regres za prehrano	30.000,00	-
5. Regres za letni dopust	30.000,00	-

6. Kilometrina	10.000,00	-
7. Dnevnice, kotizacije	15.000,00	-
8. Dnevnice - inozemske	250.000,00	250.000,00
9. Stroški inozemskih prevozov	50.000,00	50.000,00
10. Kongres - kotizacija	120.000,00	119.571,80
11. Reprezentanca	80.000,00	80.325,80
12. Pisarniški material	90.000,00	54.024,20
13. Plačilni promet	40.000,00	27.390,12
14. Stroški skupščine	60.000,00	37.650,00
15. Dan hmeljarjev	140.000,00	128.081,00
16. Poštne storitve	40.000,00	8.250,00
17. Članarine združenjem	25.000,00	30.000,00
18. Strokovna literatura	10.000,00	2.300,00
19. Izredni stroški	-	311.565,40

SKUPAJ:	5.278.000,00	5.256.131,12
B. Hmeljar	2.000.000,00	1.931.818,20

C. Promocija slov. hmelj.	5.000.000,00	2.420.190,50
---------------------------	--------------	--------------

SKUPAJ ODHODKI	12.278.000,00	9.608.139,82
----------------	---------------	--------------

Popravek vrednosti terjatev do kupcev	-	195.300,00
---------------------------------------	---	------------

ODHODKI SKUPAJ:	9.803.439,82
Davek iz dobička pravnih oseb	61.284,00
Čisti nerazporejeni dobiček	6.707,88

Prihodki od hmelja so zajeti samo v višini, potrebni za poslovanje HZS za leto 1997. Na pasivnih časovnih razmejitevah pa je ostalo od hmelja letnika 1996 500.991,10 SIT in od hmelja letnika 1997 760.845,30 SIT. Ta sredstva se bodo vključila v finančne prihodke za leto 1998.

Tudi pri "Hmeljarju" in Promociji slovenskega hmeljarstva so zajeti prihodki samo v višini dejanskih odhodkov. Za obe postavki smo od MKGP na osnovi prijave na razpis pridobili dodatna sredstva konec leta 1997. Za "Hmeljarja" 526.400,00 SIT in za promocijo slovenskega hmeljarstva 3.052.250,00 SIT. Tako je ostalo na pasivnih časovnih razmejitevah za revijo Hmeljar 786.216,60 SIT in za promocijo 2.7676.171,50 SIT.

Skupno je ostalo tako na pasivnih časovnih razmejitevah 4.824.224,00 SIT, ki so potrebni za delovanje HZS v letu 1998.

Izredne prihodke v višini 309.537,90 SIT smo pridobili od Ministrstva za znanost in tehnologijo na osnovi razpisa za udeležbo na hmeljarskem kongresu in za izdajo

publikacije Systemanalyse internationaler Hopfenwirtschaft, za kar so bili tudi porabljeni.

Pri odhodkih predstavljajo neplanski strošek sodne takse, ki smo jih plačali v zvezi s tožbo Hmezad KZ Drava-Radlje.

Za promocijo smo porabili bistveno manj od plana, ker je del stroškov v višini plačal HEI iz zbranega prispevka za promocijo po kg hmelja.

Osnovi kapital (članski delež) v višini 7.562.055,55 SIT smo revalorizirali (%) v višini 710.833,00 SIT in je znašal 31. 12. 1997 8.272.888,50 SIT. En delež je znašal 58.394,00 SIT.

Revizijo poslovanja je opravila firma Plus revizija, d.o.o. podjetje za revidiranje, računovodstvo in finance, Bežigrad 1, Ljubljana, revizor Marjana Majerle, dipl. ekon., pooblaščen revizor, ki je podala sledeče revizijsko mnenje:

Revidiranje je bilo izvedeno v skladu z revizijskimi standardi, ob upoštevanju temeljnih revizijskih načel ter slovenskih računovodskih standardov.

Ocenjujem, da sem na osnovi pregledane dokumentacije ter razgovorov s pooblaščenimi delavci, pridobila ustrezno podlago za podajo mnenja.

Letno poročilo, ki obsega računovodske izkaze ter poslovno poročilo Hmeljarskega združenja Slovenije za leto 1997, daje realno in pošteno sliko delovanja združenja, analiza poslovanja kaže, da združenje uresničuje cilje zastavljene v Pogodbi o ustanovitvi Gospodarskega interesnega združenja z dne 27. 05. 1994.

Posebno revizijsko poročilo o analizi poslovanja HZS v letu 1997 je na vpogled na sedežu HZS.

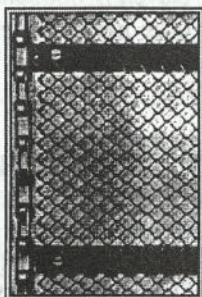
Upravni odbor Hmeljarskega združenja Slovenije je o finančnem poslovanju HZS razpravljal na seji dne 19. maja 1998. po pregledu posameznih postavk prihodkov in odhodkov ter na osnovi revizijskega poročila je predlagal skupščini, da sprejme poročilo o finančnem poslovanju in zaključni račun Hmeljarskega združenja Slovenije za leto 1997.

Jože BREŽNIK, dipl. kmet. inž.

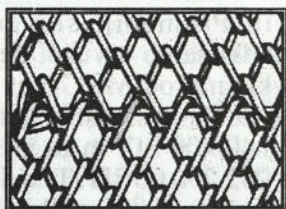
SPOŠTOVANI HMELJARJI! SPOŠTOVANI HMELJARJI!

IZDELUJEM MREŽE ZA VSE TIPE

OBIRALNIH STROJEV
HMELJA



MREŽE ZA



SUŠILNICE HMELJA
RAZLIČNIH DIMENZIJ

PO NAROČILU

IZDELUJEM TUDI MREŽE ZA
OGRAJE VRTOV, SADOVNJAKOV,
OBORE ZA JELENE, TENIS
IGRIŠČA, SEJANJE GRAMOZA,...

- IZ 2x POCINKANE ŽICE.
- RAZLIČNE VIŠINE, DOLŽINE, GOSTOTE.
- VELIKOST OKENCA: od 4 mm do 80 mm.

ZAGOTOVLJENA KVALITETA
IN UGODNA CENA !

SE PRIPOROČAM!

Peter ARZENŠEK s.p.
Krivica 27, 3262 Prevorje
Tel./fax: (063) 808 728
GSM: 041 725 728

PREDLOG PROGRAMA DELA HMELJARSKEGA ZDRUŽENJA SLOVENIJE - GIZ ZA LETO 1998

OPRAVLJANJE AKTIVNOSTI, DOLOČENIH V POGODBI O USTANOVITVI GIZ, IN SKLEPIH NJEGOVIH ORGANOV.

ZASTOPANJE INTERESOV HMELJARJEV DOMA:

- Usklajevanje interesov in zahtev vseh slovenskih hmeljarjev za skupen nastop do države.
- Predstavitev problematike slovenskega hmeljarstva vladnim organom in drugim nevladnim organizacijam.
- Povratno obveščanje organov HZS in njenih članov.
- Koordinacija projekta javnih del RS v kmetijstvu za področje hmeljarstva.

PREDSTAVLJANJE HMELJARJEV NA MEDNARODNI RAVNI:

- Izmenjava tržnih podatkov pri delu Ekonomske komisije Mednarodne hmeljarske zveze (MHZ).
- Udeležba na kongresu in sejah komisij MHZ.
- Vzdrževanje stikov s tujimi hmeljarskimi združenji.

PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI:

- Udeležba na mednarodnem sejmu »Brau 98« v nemškem Nürnbergu (11/98).
- Sodelovanje na sejmu v Gornji Radgoni (11/98).
- Sponzorstvo dneva hmeljarjev.
- Priprava hmeljarske spletne strani na svetovnem informacijskem omrežju internet.
- Izjave za javnost prek medijev obveščanja (časopisi, RTV...).

INFORMIRANJE DRUŽBENIKOV HZS

- s pošiljanjem zapisnikov skupščine in sklepov sej UO HZS,
- z obvestili v reviji Hmeljar,
- z organiziranimi sestanki in
- z dodatnimi obvestili.

IZDAJANJE STROKOVNE REVIE Hmeljar.

UVAJANJE SISTEMA KAKOVOSTI HACCP v HMELJARSTVU SKLADNO S SMERNICAMI EU.

PRIPRAVA GRADIVA ZA SEJE SKUPŠČINE IN UPRAVNEGA ODBORA.

IZVAJANJE SKLEPOV UO HZS.

Predlog predračuna prihodkov in odhodkov za leto 1998

I. Prihodki v SIT

A. Osnovna dejavnost	4.800.991
- od hmelja, 1. 1996	500.991
- od hmelja, 1. 1997	2.300.000
- od hmelja, 1. 1998	500.000
- obresti	700.000
- izredni prihodki	800.000
B. Hmeljar	2.500.000
C. Promocija	2.776.000
D. Skupaj	10.076.991

II. Odhodki v SIT

A Osnovna dejavnost	4.792.000
1. Najemnina prostorov z mater. stroški	220.000
2. Storitve:	
- direktor	2.300.000
- administracija in knjigovodstvo	730.000
- sodne takse	100.000
- pravna služba	100.000
- člani UO	400.000
- revizija bilance	90.000
3. Prevoz na delo	40.000
4. Regres za prehrano	60.000
5. Regres za letni dopust	52.000
6. Kilometrina	100.000
7. Kongres MHZ	270.000
8. Reprezentanca	100.000
9. Pisarniški material	60.000
10. Plačilni promet	40.000
11. Stroški skupščine	40.000
12. Poštne storitve	40.000
13. Članarine združenjem	40.000
14. Strokovna literatura	10.000
B Hmeljar	2.500.000
C Promocija	2.776.000
- Mednarodni sejem »Brau 98«	2.000.000
- Sejem v Gornji Radgoni	326.000
- Dan hmeljarjev	200.000
- Spletna stran HZS na internetu	250.000
D Celotni odhodki	10.068.000

KONGRES MHZ 1998

46. Kongres Mednarodne hmeljarske zveze - ki bo letos potekal od 4.-7. avgusta 1998 v Yakimi, v zvezni državi Washington - organizirajo ameriški hmeljarji. V uradnem delu so predvidene običajne seje 3 strokovnih komisij, seja Predsedstva MHZ ter Skupščina MHZ. V neformalnem delu kongresa pa obljublajo organizatorji ogled njihovih hmeljišč, sušilnic in predelovalnih kapacitet ter košček kulture ameriškega zahoda. Kot običajno, pripravijo organizatorji za spremljevalce tudi dodaten turistični program.

Poleg kongresa organizirajo še predkongresni strokovni program v državi Oregon – s prihodom 1. avgusta 1998 v mesto Portland. Po zaključku kongresa pa je predviden odhod 8. avgusta 1998 iz Seatla.

- S prijavo do 31. maja 1998 znaša **kotizacija** za kongres 350 USD, oz. 400 USD po tem datumu. Za

predkongresni program pa bodo stroški 200 oz. 250 USD po osebi.

- Organizator ponuja tudi možnost **nočitev**. Predvideni stroški 3 nočitev na predkongresnem strokovnem programu za eno ali dvo posteljno sobo so 360,- USD. Predvideni stroški štirih nočitev na kongresu pa 459 USD za eno posteljno oz. 484 USD za dvo posteljno sobo.

- **Stroški prevoza** bodo odvisni od časa rezervacije oz. nakupa vozovnic in izbire prevoznika.

Glede prijavnih obrazcev in podrobnejšega programa obiska v ZDA, še posebej pa za čimprejšnjo rezervacijo letalskih vozovnic naj se zainteresirani oglasijo na Hmeljarskem združenju Slovenije do 20. maja 1998.

*Za Hmeljarsko združenje Slovenije - GIZ
Dr. Martin Pavlovič, direktor*

PRIDELAVA HMELJA V LETU 1997 IN PLAN 1998

V letu 1997 je bila hmeljarjem narava pri pridelavi hmelja naklonjena, saj so bile padavine skozi vso vegetacijsko dobo porazdeljene precej enakomerno in ni bilo potrebno dodatno namakanje. Da je bila letina hmeljarjem res naklonjena je lepo razvidno iz podatkov v preglednicah o pridelavi hmelja letnika 1997.

V letu 1997 so hmeljarji na 2282 ha pridelali 4194 ton hmelja. V primerjavi s planiranim je to skoraj desetino več in okoli 300 kg / ha več kot je bil dejanski pridelek v letu 1996.

Sortni izbor se tudi v letu 1997 ni bistveno spremenil v primerjavi s preteklimi leti. Spreminja se samo delež pridelave posamezne sorte. Tako pridobivajo vedno večji pomen v pridelovanju sorte z večjimi pridelki in z večjo vsebnostjo alfa kislin, med katere spada brezvirusna aurora in v zadnjem letu tudi magnum. Zaradi vsega navedenega se strukturni sestav pridelave posamezne sorte hmelja spreminja.

Vsota prijavljenih hmeljskih površin se je v letu 1997, v primerjavi z letom 1996, zmanjšala za 83 ha (preglednica 2). Površin posajenih s prvoletnikom, je v letu 1997 za

15 ha več kot leto prej. Najbolj so se povečale površine posajene z auroro, iz 1276 v letu 1996 na 1341 v letu 1997. Nabolj pa so se zmanjšale površine posajene s savinjskim goldingom.

Vzrok velikemu zmanjšanju površin zasajenih s hmeljem je premena, saj je je v letu 1998 prijavljene kar 451.1 ha.

Vzporedno s tem je povezana zmanjšana planirana pridelava hmelja, in sicer 3573.9 ton hmelja, pa tudi verjetnost, da v letu 1998 ne bodo tako ugodni pogoji za rast hmelja kot v preteklem letu.

OPOZORILO

Hmeljarje opozarjamo, da vse morebitne nastale spremembe v pridelavi hmelja glede obsega površin, pravočasno javijo Hmeljni komisiji, da ne bo prišlo do neželjenih zapletov pri prijavi pridelka.

Jože Livk

Preglednica 1: Primerjava kakovosti priglasičenega hmelja v letu 1996 in 1997

razred	1996	1997	% vlage	1996	1997	% primesi	1996	1997
I.	89	62	do 11.5	30	33	do 2.0	11	34
II.	10	30	11.6 - 13.5	49	52	2.1 - 5.5	87	64
III.	1	8	13.6 - 15.5	19	15	nad 5.6	2	2
IV.			nad 15.6	2	< 0.5			

Preglednica 2: Prijavljena hmeljska pridelava po letih od 1993 do 1997 v ha

SORTA	1993			1994			1995			1996			1997		
	1.I. veg.	rod. nas.	Σ nas.	1.I. veg.	rod. nas.	Σ nas.	1.I. veg.	rod. nas.	Σ nas.	1.I. veg.	rod. nas.	Σ nas.	1.I. veg.	rod. nas.	Σ nas.
SG	34	768	802	10	673	683	18	611	630	3	530	533	0	384	384
AU	21	1238	1259	41	1234	1275	29	1226	1255	53	1223	1276	117	1224	1341
BO	56	111	167	77	174	251	46	226	271	58	269	327	23	327	350
CE-S.	35	47	32	3	81	84	6	91	97	8	97	105	0	104	104
OST.S.	1	142	143	3	123	126	11	107	118	17	107	124	13	90	103
Σ	147	2306	2453	134	2285	2419	109	2261	2371	138	2227	2365	153	2129	2282

Preglednica 3: Priglašen pridelek v tonah po letih od 1993 do 1997

SORTA	1993			1994			1995			1996			1997		
	ton prid.	kg/ha rod. nas.	Σ	ton prid.	kg/ha rod. nas.	Σ	ton prid.	kg/ha rod. nas.	Σ	ton prid.	kg/ha rod. nas.	Σ	ton prid.	kg/ha rod. nas.	Σ
SG	742	966	925	877	1303	1284	887	1450	1408	596	1125	1118	610	1589	1589
AU	2360	1906	1875	2005	1625	1573	2268	1850	1807	2122	1735	1663	2588	2114	1930
BO	266	2396	1593	350	2011	1394	503	2228	1854	543	2019	1661	627	1918	1792
CE-S.	93	1979	1134	125	1539	1484	149	1642	1538	196	2021	1867	222	2111	2111
OST.S.	207	1458	1448	185	1506	1470	160	1491	1357	149	1393	1202	147	1633	1410
Σ	3668	1591	1495	3542	1550	1464	3967	1754	1673	3606	1619	1525	4194	1970	1837

Preglednica 4: Poročilo o pridelavi hmelja v letu 1997 v Sloveniji

Kultivar	HMELJIŠČA v ha					PRIDELEK v kg/ha				
	1996	1. letnik	rodni nas.	1997	I 96/97	plan 1997	1996	1997	I plan	I prid.
sav. golding (SG)	533.25	0.13	384.00	384.13	72	1356	1118	1589	117	142
aurora (AU)	1276.48	116.55	1224.16	1340.71	105	1797	1662	1930	107	116
apolon (AP)	5.60	0.00	3.50	3.50	63	1714	812	1121	65	138
atlas (AT)	26.70	0.00	10.47	10.47	39	1263	784	1243	98	158
bobek (BO)	326.89	22.74	326.92	349.66	107	1818	1661	1792	99	108
blisk (BL)	45.32	0.00	40.00	40.00	88	1739	1572	1562	90	99
buket (BU)	13.49	0.00	11.72	11.72	87	1768	1871	1710	97	91
neoplanta (NEO)	3.75	0.00	0.00	0.00	0	0	1761	0	0	0
mešanica (ME)	3.72	1.00	3.28	4.28	115	1028	5197	2455	239	47
celea (CEL)	58.69	0.20	58.48	58.68	100	1891	1816	2195	116	121
cicero (CIC)	6.94	0.00	6.94	6.94	100	2094	1652	1615	77	98
cekin (CEK)	6.62	0.00	6.62	6.62	100	2114	1851	1835	87	99
cerera (CER)	32.16	0.00	32.16	32.16	100	1973	2056	2187	111	106
vojvodina (VOJ)	4.24	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0
magnum (MAG)	20.98	12.72	20.98	33.70	161	981	38	1075	110	2767
SKUPAJ	2364.83	153.34	2129.23	2282.57	97	1716	1524	1837	107	121

Preglednica 5: Struktura pridelave hmelja v letu 1997 v Sloveniji

SORTA	HMELJIŠČA V %		PRIDELEK V %	
	PRET.LETO	TEK. LETO	PRET.LETO	TEK.LETO
sav. golding	22.6	16.8	16.6	14.5
aurora	53.9	58.8	58.8	61.8
apolon	0.2	0.1	0.1	0.1
atlas	1.1	0.5	0.6	0.3
bobek	13.8	15.3	15.1	14.9
blisk	1.9	1.7	2.0	1.5
buket	0.6	0.5	0.7	0.5
neoplanta	0.2	-	0.2	-
mešanica	0.2	0.2	0.5	0.2
celea	2.5	2.6	3.0	3.1
cicero	0.3	0.3	0.3	0.3
cekin	0.3	0.3	0.3	0.3
cerera	1.4	1.4	1.8	1.7
vojvodina	0.2	-	-	-
magnum	0.9	1.5	-	0.8
SKUPAJ	100	100	100	100

Preglednica 6: Pregled površin in pričakovanih hektarskih pridelkov hmelja na posameznih tipih tal po starosti nasadov za leto 1997 v Sloveniji

starost nasada v letih	LAHKA TLA				TEŽKA TLA				SKUPAJ	
	površina struktura		delež	pridelek	površina struktura		delež	pridelek	površina struktura	
	ha	%	%	kg/ha	ha	%	%	kg/ha	ha	%
1	111.3	7	73	75	42.0	6	27	201	153.3	7
2 - 6	451.4	28	71	1782	188.1	27	29	1822	639.6	28
7 - 11	322.1	20	66	1784	167.6	24	34	1777	489.7	21
12 - 16	381.1	24	71	1848	153.2	22	29	1839	534.2	23
17 - 21	285.3	18	70	1954	119.9	17	30	1944	405.2	18
nad 21	43.43	3	72	1710	17.1	2	28	1714	60.5	3
SKUPAJ	1594.6	100	70	1708	687.9	100	30	1734	2282.6	100

Preglednica 7: Prijava pridelave hmelja za leto 1998

SORTA	HMELJIŠČA V HA			PRIDELEK V TONAH	
	PRET.LETO	TEK.LETO	IND.97/98	PRET.LETO	TEK.LETO
SG	384.1	351.9	92	610.5	469.6
AU	1340.7	1196.0	89	2588.2	2236.3
AP	3.5	0	0	3.9	0
AT	10.47	1.9	18	13.0	3.5
BO	349.6	314.8	90	626.9	597.6
BL	40.0	11.8	29	62.5	20.7
BU	11.7	3.1	26	20.1	6.1
ME	4.3	4.3	100	11.4	4.4
CEL	58.7	58.3	99	128.8	109.8
CIC	6.9	2.0	30	11.2	4.1
CEK	6.6	6.6	99	12.1	13.2
CER	32.2	25.7	80	70.4	54.0
MAG	33.7	32.9	98	21.6	54.5
SKUPAJ	2282.6	2009.2	88	4194.3	3573.9

RAZGLAS

V skladu z drugim odstavkom 2. člena in 3. točko 3. člena Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin (Ur.l. RS, št. 82/94) morajo imetniki izvajati ukrepe za preprečevanje oz. zatiranje pojava škodljivih organizmov (živali, rastline, glive in mikroorganizmi) na zemljiščih, ki jih imajo v lasti oz. jih obdelujejo ali uporabljajo in sodelovati pri izvajanju ukrepov za varstvo rastlin, ki jih določi pristojni organ Republike Slovenije.

Da se prepreči oploditev žlahtnega hmelja s cvetnim prahom divjega oz. podivjanega hmelja, morajo lastniki oz. obdelovalci zemljišč v katastrskih občinah:

Andraž, Braslovče, Črni vrh, Dobrič, Gomilsko, Gorica, Gornja vas, Grajska vas, Gotovlje, Kasaze, Latkova vas, Letuš, Levec, Ločica, Male Braslovče, Miklavž, Ojstriška vas, Orla vas, Petrovče, Podvrh, Podvin, Polzela, Pongrac, Ponikva, Prebold, Prekopa, Sp. Gorče, Studence, Šempeter v Sav. dolini, Šmatevž, Tešova, Trnava, Velika Pirešica, Vransko, Zabukovica, Zalog, Založe, Žalec in Železno

najpozneje do 15. junija 1998 mehanično ali kemično uničiti divji oz. podivjani hmelj - samorasle hmeljne rastline izven hmeljišč.

Stranke se lahko za potrebno strokovno pomoč pri izvajanju ukrepov obrnejo na Institut za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec, Žalskega tabora 2, 3310 Žalec.

Tudi pridelovalci žlahtnega hmelja morajo vse ostanke hmeljne trte, ki so nastale pri rezi ali kako drugače, kompostirati ali uničiti tako, da se z njimi hmelj ne more razmnoževati.

Kdor ravna v nasprotju s tem navodilom, se kaznuje z mandatno kaznijo 50.000 SIT. Nadzor nad izvajanjem tega razglaša opravlja fitosanitarni in kmetijski inšpektor izpostave Žalec, Hmeljarska ul. 1, Žalec.

Razglas je izdan v skladu z Odlokom o obveznem uničevanju češminovega grma ter divjega oz. podivjanega hmelja (Ur.l. SRS, št. 20/78) in navodilom Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS, št. 321-13-97/97.

Marjan ŽOHAR, dipl.org.del.
NACELNIK

IZ URADNIH LISTOV

V **Uradnem listu RS**, št. 31/18.4.1998 je izšla odredba o ceniku za certificiranje hmelja in hmeljnih proizvodov, ki jo je izdal minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije.

Cena certificiranja hmelja in hmeljnih proizvodov za ves pridelek hmelja znaša 2 SIT za kg hmelja.

Naročnik certificiranja mora Hmeljni komisiji pri IHP Žalec poravnati stroške certificiranja pred izdajo kontrolnega potrdila in oznamkovanjem hmelja.

V **Uradnem listu RS**, št. 34/28.4.1998 pa je izšla Uredba o gojenju navadne konoplje.

S to uredbo je v Republiki Sloveniji pod pogoji, določenimi s to uredbo, dovoljeno gojiti navadno konopljo (*Cannabis sativa* L.) za pridelavo semen za nadaljnje razmnoževanje, za stiskanje olja, za pridobivanje substanc za kozmetične namene, za hrano živali ali za pridelavo vlaken.

Gojiti se smejo le sorte, vpisane v veljavni seznam potrjenih domačih sort kmetijskih rastlin in tujih sort, za katere je bila dovoljena introdukcija.

Kot dober obdelovalec kmetijskega zemljišča naj bi jo pridelovali na vodozbirnih območjih in področjih z izčrpanimi, z gnojili prenasajenimi in zbitimi tlemi.

Goji se lahko pod naslednjimi pogoji:

14 dni po setvi se prijavi gojenje navadne konoplje pristojnemu ministerstvu. Prijava in dokazila so zahtevna in so navedena v 4.čl. uredbe.

Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravljajo kmetijski in fitosanitarni inšpektorji najmanj enkrat v rastni dobi konoplje, druge preglede pa v skladu z drugimi predpisi in programom dela.

ZANIMIVOSTI

Ker je izšla uredba o gojenju navadne konoplje, je tu tudi ena izmed možnosti za gojenje te kulture pri nas. Vendar pa je potrebno v naših razmerah preizkusiti sorte in osvojiti tehnologijo pridelovanja. Tudi v 4. Št./98 Hopfen Rundschau, se hmeljarji v Nemčiji sprašujejo, ali bo konoplja v delu nadomestila hmelj? Tu pa je verjetno zelo pomembno tehnološko vprašanje pri pridelovanju (sorodnost konoplje in hmelja) in prav posebej – možnosti in načini predelave oziroma prodaje.

Navadna konoplja je industrijska rastlina. V svetu ponovno pridobiva pri varovanju okolja in mesto pri gradnji stanovanjskih objektov, v novodobnih načinih prehranjevanja, zdravljenja, oblačenja, opremljanja prostorov in pridobivanja energije. Z vednostjo, sodelovanjem ali celo s pospeševalnimi programi vlad Velike Britanije, Francije, Nizozemske, Švice, Kanade in drugih držav, se konoplja znova vrača v pridelovanje.

M.Z.

STROKOVNI NASVETI IN POGOVORI

SESTANKI HMELJARJEV

Sestanki hmeljarjev so že utečena oblika posredovanja izkušenj in dosežkov Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec hmeljarjem.

Na sestankih predstavijo posamezne aktualne teme poleg svetovalcev specialistov tudi ostali raziskovalci Inštituta za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec oziroma zunanji sodelavci in hmeljarji. Tako so sestanki pestri in zanimivi. Sestanke obogatimo tudi z demonstracijami. Naš cilj je, da ti sestanki ne bi služili le podajanju snovi z naše strani, temveč, da bi to bila aktivna srečanja, kjer hmeljarji izmenjate tudi vaše izkušnje o določeni aktualni temi.

V letu 1998 sta bila že dva sestanka hmeljarjev. Letos smo se na vašo željo odločili, da ti sestanki ne bodo le na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec, ampak

tudi na drugih lokacijah, o katerih vas bomo z odzivnikom pravočasno obvestili. Sestanki so ob petkih ob 9. uri.

Naslednji sestanki v letu 1998 bodo:

05. junija

19. junija

03. julija

24. julija

07. avgusta

Sestanki so namenjeni vsem hmeljarjem. Vabljeni!

Irena Friškovec

DOGNOJEVANJE HMELJSKIH NASADOV Z DUŠIKOM

Po rezi in napeljavi poganjkov na vodila, je glavna naloga pridelovalcev, da v hmeljskih nasadih vzdržujejo čim bolj ugodne pogoje za rast in razvoj rastlin. Rastline bodo v obdobju dveh mesecev zrastle do višine 6 ali 7 m in hkrati oblikovale vso zeleno nadzemno maso. Za tako hiter in intenziven razvoj potrebujejo hmeljne rastline optimalno prehrano in vlažnost tal.

Znano je, da je gnojenje hmeljskih nasadov ukrep, s katerim lahko precej vplivamo na količino in kakovost pridelka. Pri določanju potrebne količine gnojil upoštevamo stanje rastline, količino hranil, ki jih rastlina odnese s pridelkom in zalogo hranil v tleh. V Sloveniji se je intenziteta gnojenja hmeljskih nasadov vseskozi povečevala in se ponekod še danes. Kljub velikim zalogam nekaterih hranil v tleh, slabšanju strukture tal in neučinkovitemu gnojenju z velikimi odmerki dušika, se uporaba mineralnih gnojil v hmeljskih nasadih v glavnem ni zmanjšala. Hmeljarji premalo upoštevajo rezultate sodobnejših raziskav in žal, še vedno ne gnojijo vsi na osnovi rezultatov kemičnih analiz tal.

Pri prehrani hmelja je zelo pomembna optimizacija gnojenja z dušikom. V naših hmeljskih nasadih je pogosto preobilno gnojenje z dušikom, ko se preostanek dušika izgublja, kopiči v tleh ali v rastlinah. Hmelj hitro pokaže znake pomanjkanja dušika, prav tako pa reagira na preobilno preskrbo z dušikom. Kot posledica prevelikih odmerkov dušika nastopa močna olistanost rastlin, večja občutljivost na napad bolezni in škodljivcev, poznejše zorenje, slaba organoleptična kakovost, pa tudi kopičenje nitratov v storžkih ter zmanjšanje vsebnosti alfa kislin.

Naprednejši hmeljarji, ki imajo hmeljske nasade na ustreznih tleh, tudi z dušikom dognojujejo na osnovi rezultatov kemične analize (N-min metoda). Ob upoštevanju založenosti tal z mineralnim dušikom, dognojujemo do ciljne vrednosti 180 do 200 kg čistega

dušika/ha letno. Skupno količino dušika dodamo v treh obrokih, ki jih razdelimo v razmerju 1/4+2/4+1/4.

V maju je pomembno, da rastline kar najbolj optimalno dognojimo s prvim obrokom dušika. To pomeni časovno in količinsko ustrezno dognojevanje. Na osnovi spremljane dinamike nitrata dušika v tleh v nekaj letih ugotavljamo, da se prvi primankljaj dušika običajno pojavi v zadnji dekadi maja, zato priporočamo, da hmeljarji prvič dognojijo nasade med 20. in 30. majem. Odmerek naj bo 40 do 50 kg čistega dušika/ha, v prvoletnih nasadih pa le 30 kg/ha. Pri tem je pomembno, da časovno in količinsko uskladimo dognojevanje s stanjem nasada in vremenskimi razmerami. Tla naj bodo primerno vlažna, zračna in topla. Za uspešno dognojevanje z dušikom je pomembna tudi reakcija tal, ki naj bo za hmelj od 6,5 do 7,5. Po gnojenju gnojilo obvezno zagrebemo v tla, najbolje je, da hkrati s prvim dognojevanjem, opravimo tudi prvo kultiviranje nasada. V času dognojevanja ne sme biti večjih padavin, saj se bo nitrati del dušika izpral in bomo morali dognojevanje ponoviti.

Dognojujemo lahko s KAN-om (kalcijev amonitrat), UREO ali UAN-om. UAN je še v uradnem preizkušanju na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu, zato bolj priporočamo KAN ali UREO. KAN vsebuje amonijski in nitrati dušik, zato je samo delno podvržen izpiranju, njegovo delovanje pa je hitro. UREA vsebuje dušik v amidni obliki, ki se ne veže na tla, zato je v obdobju pretvorbe v amonijsko in nitrati obliko (v primernih pogojih 2-5 dni) pomembno, da se zaradi obilnega dežja ne izpere v podtalje. V tem primeru moramo gnojenje ponoviti. Prehod v amonijsko in nitrati obliko je hitrejši v mikrobiološko aktivnih in toplih tleh.

dr. Dušica MAJER, dipl.ing.kmet.

REDUKCIJA TRT PO NAPELJAVI HMELJA – NUJEN IN KORISTEN AGROTEHNIČNI UKREP

Pri prvi napeljavi hmelja napeljemo na oporo - vodilo običajno poganjek ali dva več, kot je potrebno, t.i. rezervni poganjek. Te so svojčas puščali v rezervi na tleh in jih v krajšem času napeljali na oporo ali odstranili, če niso bili potrebni. Pridelovalne razmere so narekovale in izkušnje so pokazale, da je treba rezervne poganjke ohraniti za daljše obdobje. Na tleh so ovirali strojna dela v hmeljiščih, bili podvrženi okužbi s peronosporo, po daljšem času pa postali neuporabni. Da bi imeli v rezervi nekaj poganjkov za primer sekundarnega pojava kuštravcev, zgodnje toče, morebitnih lomov vrhov zaradi obdelave in oskrbe hmeljišč, so jih raje napeljali na oporo

in jih odstranili, ko so te nevarnosti minile, to je konec maja do sredine junija, ali celo pozneje. Večinoma tako delajo tudi v drugih deželah.

Hrepenenje in potreba po velikih pridelkih, ne oziraje se na kakovost in druge nevarnosti, sta privedla do opuščanja redukcije poganjkov po napeljavi, kar je imelo in še ima za posledico, manj pridelka, slabšo kakovost hmelja, manj alfa kislin v storžku, manj uspešno varstvo rastlin pred boleznimi in škodljivci, težave pri strojnem obiranju hmelja, nepotrebno obremenjevanje žičnic s prazno hmeljevino in večanje nevarnosti porušitve



Foto in tekst: M. Veronek
Manj izurjeni kot so delavci pri napeljavi hmelja, več rezervnih poganjkov mora biti na razpolago.

konstrukcije, trganje vodil in padanje rastlin na tla, večanje upora vetru, zmanjšano zračenje hmeljišča in manj zdrava klima v nasadu i.t.d.. Kar neverjetno je, da se naši hmeljarji tako malo poslužujejo tega tako zelo koristnega in poceni ukrepa.

V naših rastnih in pridelovalnih razmerah se na sadilnem mestu rastlini pri »V« sistemu napeljave ali izjemoma treh vodilih na rastlino, uspešno razvije in obrodi le 6-8 trt na rastlino (2x3 trte ali 2x3 +2 trti na tretje vodilo). Kar je več je škodljivo za količino, še bolj za kakovost pridelka, kajti s povečanjem števila trt se razmerje med storžki in hmeljevino slabša. Slabšanje žetvenega indeksa zaradi prevelike gostote oz. prevelikega števila trt, povečuje stroške pridelave posredno in neposredno manjša dohodek. Redukcija poganjkov na optimalno število trt na vodilo, rastlino in enoto površine (ha), bo



Foto in tekst: M. Veronek
Rezervni poganjki na tleh so le za krajši čas in bolj v tolažbo kot za korist. Napredni hmeljarji doma in na tujem jih dajo večinoma na oporo ob napeljavi in jih odstranijo, ko minejo večje nevarnosti.

morala postati reden agrotehnični ukrep in sestavno opravilo v tehnologiji napeljave. Lahko bi ga po pomenu primerjali z ukrepom redčenja plodičev v sadjarstvu, brez katerega večina pridelka ne bi bila primerne kakovosti za zahtevnejše trge, da negativnih posledic v nasadih niti ne omenjamo. Izvajajo ga s kemičnimi sredstvi in dopolnilno ročno, ali pa tudi samo ročno, da dosežejo oz. si zagotovijo neoporečno kakovost sadja. Redčenje sadja – plodičev je strokovno zelo zahtevno delo.

Redukcija poganjkov – trt hmelja na zeleno število ni zahtevno opravilo, niti po obsegu dela niti po strokovnosti. Opravijo ga lahko nekvalificirani delavci, saj se lahko dela hitro priučijo. Od pravih poganjkov odstranjujemo vedno le praviloma šibkejša, izjemoma tudi roparske tako, da jih spodrežemo tik pri

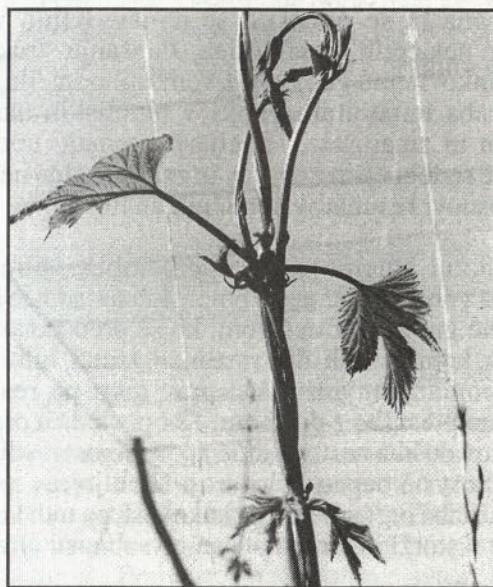


Foto in tekst: M. Veronek
Pri »V« sistemu napeljave le po 3 trte na vodilo. Kar je več, za večino sort ne prinese koristi.

tleh in jih pustimo na opori. V primeru, da pri »V« sistemu napeljave na enem vodilu poganjkov manjka, na drugem pa jih je preveč, ali manjka eno vodilo, težimo za zelenim skupnim številom poganjkov oz. trt tako, da na vodilu ni več kot 4 poganjkov. Zaradi tega se lahko zgodi, da pri posameznih rastlinah zeleno število trt ne bo doseženo, kar pa ne predstavlja večje napake. Robovi hmeljišča in vrste s stebri so lahko bolj obremenjena, a le na osnovi večjega števila vodil.

Napeljava hmelja po napeljavi naj se ne sestoji le iz popravljanja odvitih vrhov in podobno, ampak jo lahko imate za zaključeno in dobro opravljeno šele po končani odstranitvi odvečnih ali rezervnih poganjkov oziroma trt.

Pri redukciji poganjkov ali trt uporabite tudi svoje bogate izkušnje, saj stroka na tem področju še ni izrekla zadnje besede, do sedaj znano pa je koristno upoštevati.

Milan Veronek

PREMOČNO DOGNOJEVANJE PRVOLETNIKOV POVZROČA PRAZNA MESTA



Foto in tekst: M. Veronek
Največ praznih vrst v prvoletnikih nastane zaradi slabega sadilnega materiala, pomanjkljive oskrbe, občasno pa tudi nezdravega sadilnega materiala in prezgodnjega pregnojevanja direktno k rastlini.

Koliko pridelka dajo prvoletniki, je bolj odvisno od kakovosti sadilnega materiala, preskrbe z vlago, kot pa od dognojevanja. Pri prvoletnikih, zasajenih s šibkim ali celo zelo šibkim sadilnim materialom, hmeljar običajno ne računa na pridelek. Z dognojevanjem želi le okrepiti rastlino in pripraviti boljšo osnovo za prihodnje leto. Za mlade šibke rastline, je pogosto preveč že za naše navade, normalna skromna doza gnojila. Gre predvsem za dodajanje dušičnih gnojil, saj druga morajo biti že v zemlji. Le ta so jedka in hitro reagirajo. Dotik gnojila s poganjkom ali slabo razvitimi koreninami rastlino uniči in posledica je prazno mesto. Drugače je pri prvoletnikih zasajenimi s krepkimi ukoreninjenci, ki prenesejo več in jih je potrebno dognojati tudi zaradi pričakovanega



Foto in tekst: M. Veronek
Na rastlino prvoletnika je dovolj raztrositi le zvrhano kuhinjsko žlico (25 gramov) KAN-a. Gnojilo ne sme priti v stik s poganjki. Ko začnejo rastline z močnejšo rastjo, je manj nevarnosti, da bi zaradi ožigov propadle.

pridelka. Pri teh se odmerki gnojil ravnaajo na pričakovano količino pridelka. Torej previdno pri odmerkih in raje pozneje, ko so se rastline že malo okrepile.

Nemška strokovna navodila so glede oskrbe in dognojevanja prvoletnikov zelo gospodarna in precizna. Zelo pomembno je, da prvoletniki niso zapleveljeni. Za nasade zasajene z navadnimi sadikami priporočajo prvo dognojevanje z dušikom šele koncem junija, ko pridejo rastline v fazo bolj bujne rasti in sicer 5-7 kg dušika, ali preračunano na KAN, s 25 kg tega gnojila na 1000 rastlin, pri dobro raščenem prvoletniku ali zasajenem z ukoreninjenci pa še enak obrok koncem julija, ko bi lahko dognojevali tudi z NPK gnojili, če zemlja s temi hranili še ni dovolj založena. Ta priporočila bi lahko veljala tudi za podobne naše nasade.

Bolj problematično pa je dognojevanje šibkejših nasadov, zasajenih s šibkimi zelenimi brezvirusnimi sadikami, vzgojenimi v rastlinjaku, kar pa je verjetno že preteklost. Če se pa vendar kaj takega zgodi, pa je bolje in manj nevarno za preminitev rastlin, poslužiti se zalivanja s

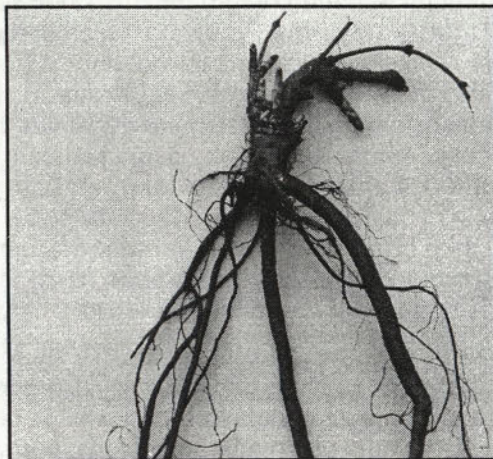


Foto in tekst: M. Veronek
Izdatnejše dognojevanje prenesejo le prvoletniki, ki so bili zasajeni z doraščenim sadilnim materialom. Te lahko po potrebi dognojimo tudi z NPK gnojili, seveda ne na štor.

hranilno raztopino foliarnega gnojila, ki ustreza potrebam hmelja, kot pa trositi gnojila v zrnati obliki. Pri zalivanju je potrebno upoštevati v navodilih za gnojilo predpisano koncentracijo in s kakšno zalogo hranil v rastnem substratu je rastlina prinesla s seboj na stalno mesto. V primeru, da zalog hranil ni, je potrebno te dodati takoj, sicer pa po treh tednih ali na mesec. Opazovanje rastlin in ugotavljanje stanja veliko pove, vseeno pa se je dobro posvetovati s strokovnjakom, ki lahko po potrebi opravi tudi ustrezne meritve stanja in ustrezno svetuje količine, termine in načine dognojevanja. Preveč gnojil neposredno na rastlino lahko povzroči nastanek praznega mesta.

Milan Veronek

ŠČAVJE V HMELJIŠČIH JE ŠKODLJIVO, ZATIRANJE Z OBDELAVO PA ENOSTAVNO IN NAJCENEJŠE



Foto in tekst: M. Veronek
Zatiranje ščavja in drugih koreninskih plevelov z obdelavo je uspešno le, če jih začnemo spodrezovati na začetku pojava s pogosto in bolj globoko obdelavo skozi vse leto.

Ščavje ali kislica je znanilec težjih, vlažnih in s hranili dobro preskrbljenih tal. Kjer so razpredene korenine ščavja, ni najti aktivnih korenin hmelja, saj je ščavje za hranila požrešna rastlina. V naravi se pretežno širi s semenom, v hmeljiščih pa, kjer je obdelava bolj pogosta, tudi vegetativno. V domači strokovni literaturi zasledimo, da je v hmeljiščih najbolj razširjeno od številnih vrst v naravi ščavje, imenovano široko listna kislica (*Rumex obtusifolius*), najdemo pa tudi kodravo listnega, za katerega sem zasledil podatek, da je na polno razviti rastlini lahko blizu 4000 semen, posamezna semena pa lahko ostanejo živa v zemlji tudi prek 70 let. Torej ni čudno, da se ga je težko znebiti, ko se enkrat zaseje.

Za pojav in širjenje ščavja v hmeljiščih je vzrok nedosledna in premalo učinkovita obdelava zemlje ter neprimerna orodja za obdelavo med vrstnega prostora, pri čemer pomanjkanja znanja in prizadevnosti ne gre zanemariti.

Pri ogledu na novo zapleveljenih hmeljišč s ščavjem, ki še v času napeljave hmelja niso bila obdelana, a bi že morala biti tudi zaradi večjega pojava drugih plevelov, je najti ščavje večinoma v medvrstnem prostoru, od koder se pozneje razširi po vsej površini. Tiste rastline ščavja, ki pri jesenski temeljni obdelavi niso bile uničene ali podorane, so v času napeljave hmelja že polno razvite in imajo že dokaj doraščeno seme. Čeprav te rastline pri spomladanski obdelavi prej ali slej uničimo, je velika verjetnost, da nedozorelo seme, ki bi se na soncu sicer izsušilo in propadlo, pride v zemljo in čaka na svojo priložnost, saj so talne razmere, kakršne prijajo ščavju, v hmeljiščih zelo pogoste. Te so posebno ugodne od druge polovice vegetacije dalje, ko je obdelava medvrste zmanjšana ali opuščena vse do jesenske temeljne obdelave. Polno razvite rastline ščavja spomladi kažejo, da je bila obdelava hmeljišč v preteklem letu bolj orientirana na rahljanja zemlje, ne pa tudi na zatiranje koreninskih plevelov. Pojav prvih oz. Posameznih rastlin

ščavja v hmeljišču je signal za nevarnost širjenja tega plevela in opozorilo za spremembo načina obdelave zemlje in takojšnje ukrepanje, pa čeprav z motiko.

Za uspešno uničevanje vseh vrst plevelov, sta poglobitnega pomena primernost orodja in pravočasnost ukrepanja. V hmeljiščih se opravlja poletna obdelava večinoma s kultivatorji, ki so opremljeni z 9 suličastimi nogačami in pripeto klinasto brano. Nogače orjejo pretežno po istih tirih, vmes pa je dovolj prostora za rastl plevela. Bolj učinkovit je kultivator s 13 suličastimi nogačami in manjšimi presledki, ki so pri enaki globini obdelave bolj prerahljani. Seveda se tudi tem izmuzne nekaj plevela, predvsem korenincev, vendar veliko manj. Koreninske plevela, kakršno je ščavje in njemu podobni, najuspešneje zatiramo s spodrezovanjem. Za to opravilo so najprimernejši kultivatorji z lastovičastimi, širokimi nogačami, katerih sledi oz. Širina obdelave se mora prekrivati vsaj za 2 cm. Kultivatorju mora biti pripeta klinasta brana, ki površino poravna in izvleče spodrezane plevela, da se izsušijo. Razmere za obdelavo zemlje v hmeljiščih med vegetacijo pa niso vedno primerne za rabo kultivatorjev z lastovičastimi nogačami. Tedaj koristimo oba orodja in sicer izmenično tako, da sulicam sledijo lastovke. Prvič rahljamo, drugič spodrezujemo in izvlačimo na površino. Pri zatiranju ščavja z obdelavo moramo računati na pogostejše in bolj globoko kultiviranje od spomladi do jeseni.

Ščavje je škodljiv, nadležen in trdoživ plevel, kakor večina njemu podobnih. Pride »samo po sebi«, preminilo pa ne bo, če ga ne bomo zatrli. Najlažje in z najmanj stroški pa že v kali in na začetku. Kjer se je pojavilo, ne sejmo podorin. Spodrezovanje po obiranju ne seme izostati. Spodrezati in prekriži z brazdo pa ga je treba tudi pri temeljni obdelavi v jeseni.

Z obdelavo zemlje v hmeljiščih lahko uspešno zatiramo tudi druge koreninske plevela vendar težko, ko so se preveč namnožili in zarasli tudi vrste v nasadu. Za obdelavo le teh, pa večina naših hmeljarjev še nima primernih potrebnih orodij in priključkov. V takih primerih je izhod uporaba dovoljenih kemičnih sredstev, ob podpori drugih prijemov, v skrajnem primeru pa krčenje hmeljišča.

Pretirana zapleveljenost narekuje tudi intenzivnejšo obdelavo zemlje v hmeljiščih. Ta pa ima za posledico pospešeno in povečano razgradnjo humusa v tleh, ki ga lahko delno nadoknadimo le z močnejšim, izdatnejšim gnojenjem s hlevskim gnojem, hmeljevino, kompostom ali drugim. Manj humusa v tleh pa pomeni slabšo strukturo in zmanjšano rodnost zemlje. Sicer pa, ne jezite se preveč na novo vzniklo rastlino ščavja. Mogoče so ga vsejeli celo vaši davni predniki, kar pa je malo verjetno. Zamislite si, kako bi oni ukrepali in prihranili si boste mnogo truda.

Milan Veronek

KMETOVANJE NA VODOVARSTVENIH OBMOČJIH

Na območju, ki ga pokriva Kmetijska svetovalna služba Žalec, so štiri področja ki so z občinskimi odloki določena za vodovarstvena območja. Ta območja so Letuš, Podvin pri Polzeli, Vrbje ter Levec.

Za vsako področje je v odloku posebej opredeljeno, kakšne so omejitve pri opravljanju kmetijske dejavnosti. Te omejitve se nanašajo v prvi vrsti na prepoved uporabe sredstev za varstvo rastlin pred pleveli, ki delujejo na bazi atrazinov (npr. Primextra). V ta namen kmetijska inšpekcija jemlje vzorce zemlje, za morebitne ostanke atrazinov pa so za lastnike zemljišč na teh območjih predvidene precej visoke kazni. Zaradi tega je uporaba naravi prijaznejših pripravkov za varstvo rastlin nujno potrebna. Za podrobnejše informacije se lahko obrnete na Oddelek za varstvo rastlin, ki deluje pri Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu.

Poleg fitofarmaceutskih sredstev odloki obravnavajo tudi največjo dovoljeno uporabo mineralnih in organskih gnojil. Gre za največje dovoljene količine vnosa rastlinskih hranil v tla na leto in enoto površine preračunano na količino porabljenih umetnih gnojil, hlevskega gnoja in gnojevke oz. gnojnice. Vsako od območij je opredeljeno še na več podoobmočij, ki so z vodovarstvenega vidika različno obravnavani. Tako je npr. najožji vodovarstveni pas fizično ločen z ograjo, na tej površini pa ni dovoljen nikakršen vnos rastlinskih hranil v tla. Dodatne informacije lahko dobite na Kmetijski svetovalni službi v Žalcu.

Z vidika lastnikov zemljišč oz. kmetijskih pridelovalcev na obravnavanih območjih se takoj postavi vprašanje, kdo bo jim pokrtil izgubo prihodka zaradi omejenih vnosov rastlinskih hranil v tla. Dejstvo je, da so pridelki zaradi manjše intenzivnosti nižji, vprašanje je le, kako visoki so. V kolikor kmetje ocenite, da ste zaradi normativov, ki veljajo na vodovarstvenih območjih, prikrajšani na dohodku vam svetujem, da si pridobite ustrezno strokovno mnenje ter s pomočjo tega pridobite od zastopnika koristnikov pitne vode ustrezno nadomestilo za izpadli dohodek.

Marko TEVŽ

**POTREBUJETE INFORMACIJE O
TEHNOLOŠKIH UKREPIH V
HMELIJARSTVU, OSTALI POLJEDELSKI
PROIZVODNJI, SADJARSTVU,
VINOGRADNIŠTVU IN ZELENJADARSTVU ?**

POKLIČITE ODZIVNIK 9 8 2 3.

FOTOKRONIKA

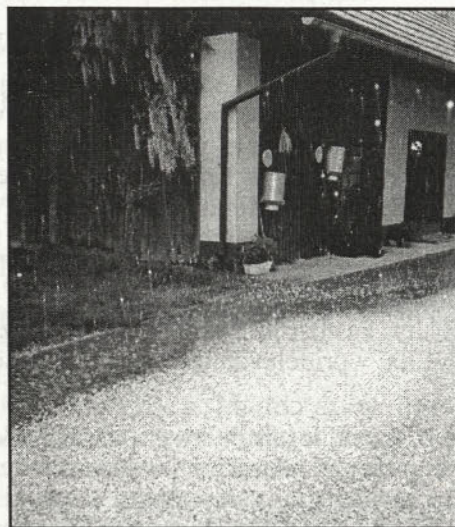


Foto in tekst: M. Zupančič
17. maja ob 13. uri se je na severozahodni del Savinjske doline iznenada usula toča.



Foto in tekst: M. Zupančič
Pravkar napeljeni poganjki so bili ob vrhove.



Foto in tekst: M. Zupančič
Nežni listi mladih rastlin so ob za fižol debeli toči postali kot čipka.

STROKOVNO SVETOVANJE KMETOVANJA NA VODOVARSTVENIH OBMOČJIH

Intenzivno kmetijsko pridelavo na najbolj rodovitnih poljih v sodobnem svetu vedno bolj omejujejo zahteve po varovanju okolja. Če damo roko na srce - velikokrat upravičeno. V tleh, v pitni in drugi vodi ter na pridelanem živežu je mogoče najti razne prekomerne ostankе kemikalij, nitratov in drugih zdravju škodljivih snovi. Mnogo okoljevarstvenih zahtev je uzakonjenih tudi v naši državi. Zakon o vodah velja še iz leta 1981 (UL SRS 38/81). V začetku leta 1996 smo sprejeli Zakon o varovanju okolja, pol leta kasneje pa Zakon o kmetijskih zemljiščih. Zadnji dve leti v pridelavo hmelja najbolj posegajo trije predpisi:

- Uredba o vnosu nevarnih snovi (UL RS 68/1996), ki omejuje gnojenje, namaknje in varstvo hmelja;
- Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Žalec (UL RS 19/1997), ki se nanaša na ravnanje s hmeljevino in izpostavlja problem vrvice v njej in
- Odločba o prepovedi prometa in uporabe strupenih substanc in iz njih izdelanih preparatov, ki se uporabljajo kot fitofarmacevtska sredstva (UL RS 29/96, 34/96, 35/97).

Ti trije predpisi se še posebej nanašajo na kmetijsko pridelavo v Šavinski dolini, saj je dobršen del njiv nad ležišči podtalnice, ki služi kot vir pitne vode oziroma predstavlja zlivno področje za njeno obnovo. Ta del okolja je še posebej občutljiv na uporabo organskih in anorganskih gnojil, škropiv in drugih ukrepov v kmetijski pridelavi.

V Žalski občini so z odloki opredeljena vodovarstvena območja Vrbje, Podvin in Letuš, Levec z nadaljevanjem v Medlogu, v pripravi pa ste še varstveni pas virov pitne vode v Rojah in na Bregu pri Polzeli. V vsakem območju so bili vodovarstveni pasovi okoli ograjenega črpališča pitne vode deljeni na tri enote: na ožji varstveni pas s strogim režimom varovanja, širši varstveni pas in vplivno varstveno območje z blagim režimom varovanja. Sedanji veljavni predpisi pa določajo samo en pas - vodovarstveno območje, na katerem je potrebno izvajati kmetijsko pridelavo z vsemi omejitvami. V triletnem prilagoditvenem obdobju naj bi se dogovorili o sistemu zagotavljanja izvajanja pravičnega kmetovanja in o nadzoru le-tega. Nihče pa se še ni dotaknil problema nadomestil: kako zagotoviti nadomestilo izpada kmetijske pridelave zaradi zmanjšane gnojenja in večjih stroškov npr. zaradi mehanskega zatiranja plevelov.

Ker je bila zaradi pogoste vsebnosti nekaterih FFS v pitni vodi sprejeta Odločba o prepovedi prometa in uporabe strupenih substanc, so se povečale aktivnosti ravno pri uporabi tistih FFS, ki jih rabijo pridelovalci v velikih količinah in ki so jih našli v vzorcih pitne vode. Tak primer je uporaba atrazina pri pridelovanju koruze.

Raziskovalci in svetovalci na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec pri izvajanju Odločbe o prepovedi prometa in uporabe strupenih substanc uporabljajo za

širjenje znanja in obveščanje pridelovalcev, svetovalcev in tehnologov na posestvih naslednje oblike svetovanja:

a) poskusi in predavanja

Zastavili smo precej poskusov s herbicidi v posevkih koruze, krompirja, sladkorne pese in na travinju. Pri demonstracijah je bil del predavanja vedno namenjen varovanju okolja, poudarjanju izogiba sredstev, ki obremenjujejo okolje, še posebej tla in vodo. Poslušalce smo seznanjali z zakoni in predpisi na tem področju. V času od januarja do aprila smo opravili 38 predavanj v Celjski in Ljubljanski regiji z naslovi predavanj kot je "Zatiranje plevelov v koruzi brez uporabe atrazina, Sodobno varstvo koruze, Prijazno varstvo vrtnin, Zakonodaja, ki ureja področje fitofarmacevtskih sredstev..."

b) obveščanje pridelovalcev

Med letom izdajamo samostojna pisna obvestila poljedelcem, sadjarjem, vinogradnikom in hmeljarske informacije. Načrtujemo tudi posebna obvestila kmetijskim pridelovalcem na vodovarstvenih območjih. Aktualna obvestila o varstvu rastlin najmanj tedensko objavljamo na avtomatskem telefonskem odzivniku, med njimi tudi novosti o rabi herbicidov in glavne usmeritve pri nadomeščanju sredstev, ki so na vodovarstvenih območjih prepovedana ali imajo delno omejitve, s sredstvi, ki po načelih integriranega varstva ne obremenjujejo okolja.

Obvestila objavljamo še na Radiu Ljubljana in na Radiu Ognjišče, v strokovni reviji Sodobno kmetijstvo, v Kmečkem glasu in Kmetovalcu. Sodelovali smo pri pripravi samostojnih tiskanih svetovalnih listov: Pridelovanje krompirja, Pridelovanje ozimnih žit, Pridelovanje koruze. Izdali smo samostojni svetovalni priročnik vseh fitofarmacevtskih sredstev, ki so dovoljena pri nas z oznakami za pozitivno listo, negativno listo in vodovarstvena območja. Priročnik služi svetovalcem v Kmetijski svetovalni službi Slovenije pri vsakdanjem delu.

c) sodelovanje z občinskimi strukturami

Na podlagi zakonov in predpisov o ravnanju na vodovarstvenih območjih izdajajo posamezne občine občinske odloke, ki zadevajo v glavnem kmetijstvo. Tako je občina Žalec naročila na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec celovito študijo s pedološkimi osnovami za dve območji. Skupni sestanek za pripravo odloka je dogovorjen za občino Slovenske Konjice, sodelujemo pa tudi z občino Velenje. Konkuriramo na razpisu za stalne svetovalce slovenskih občin za okljevastvena in razvojna vprašanja na podeželju.

d) sodelovanje pri zakonodaji

Aktivno sodelujemo tudi pri pripravi zakonodaje s področja vnosa nevarnih snovi (Matej Knapič) in varstva rastlin na vodovarstvenih območjih. Mag. Andrej Simončič je član Podkomisije za vodovarstvena območja

pri Komisiji za varstvo rastlin na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. V pripravi je lista sredstev za varstvo rastlin, katerih raba je na vodovarstvenih območjih omejena ali v celoti prepovedana. Komisija deluje štiri leta in je imela do sedaj 7 sej, zadnjo 23. marca 1998.

e) strokovno izobraževanje

Na oddelku za varstvo rastlin je bil sedež 13-članskega organizacijskega odbora 3. slovenskega posvetovanja o varstvu rastlin, ki je bilo v Portorožu, v Grand hotelu Emona, 3. in 4. marca 1997, ki ga je organiziralo Društvo za varstvo rastlin Slovenije. Na posvetovanju je sodelovalo veliko število referentov z Univerze v Ljubljani in Mariboru, s slovenskih inštitutov in zavodov, tudi predavatelji z državne uprave (MZ, MOP, MKGP). Ostali predavatelji so bili iz drugih držav (Nemčija, Madžarska, Italija, Hrvaška).

Na posvetu je bilo skupaj 320 udeležencev, od tega 275 domačih in 45 iz tujine. Med njimi je bilo precej uslužbencev Kmetijske svetovalne službe in Republiškega inšpektorata za kmetijstvo. Plenarni referati so nakazali glavne probleme varstva rastlin.

Okoljevarstvene probleme smo obravnavali tudi na seminarjih o hmeljarstvu, ki je vsako leto; letos je bil že 36. seminar. Udeležbi se ga do 150 slušateljev, zanimive prispevke pa objavimo v publikaciji Hmeljarski bilten.

Z okoljevarstveno usmeritvijo tudi pri varstvu rastlin pred boleznimi, škodljivci in pleveli skuša Kmetijska svetovalna služba na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec delovati čim širše, pa tudi na ozke ciljne skupine. S članki v strokovnih revijah in časopisu ter s prispevki na radiu posredujemo informacije pridelovalcem - kmetom in tudi neagrarni populaciji. Znanje o tem področju prenašamo s predavanji in demonstracijami tako na šolajočo populacijo od osnovnih prek srednjih šol do visoke šole in fakultete, na njihove učitelje, kot tudi na vse uporabnike fitofarmacevtskih sredstev.

VLOGA IN POTENCIALI INŠTITUTA

Na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo v Žalcu je poleg raziskovalnega dela, ki seže tudi preko ožjega področja hmeljarstva na ostala agronomska področja, precejšen del usmerjen v svetovalno delo. Poleg Kmetijske svetovalne službe Slovenije, ki financira tri delovna mesta na Inštitutu za specialistično svetovanje s področja varstva rastlin, prognostične službe in hmeljarstva, imajo raziskovalci za posamezna področja tudi izkušnje z aplikativnimi projekti v kmetijstvu, pri razvoju podeželja in pri vplivih na okolje.

Že po tradiciji dobrega izkoristka strokovnjakov s posameznih področij se na naš naslov obračajo razne inštitucije, državna uprava in ministrstva ter posamezniki za izdelavo strokovnih mnenj, nalog in projektov. Izkušnje imamo na področju priprave, organizacije, vodenja in izpeljave projektov na različnih področjih. Na Inštitutu za hmeljarstvo je namreč zaposlenih 8 strokovnjakov in raziskovalcev z diplomo, 4 magistri in 5 doktorjev znanosti.

Naše izkušnje potrjujejo opravljeno delo prav tako, kot reference v bazi COBISS, ki jo vzdržuje in vodi Ministrstvo za znanost in tehnologijo ter izdelki s projektnega pokrivanja področij, kot so:

- **pedologija z vsemi operacijami kmetijskih zemljišč** (namakanje, hidromelioracije, agromelioracije, rekultivacije in sanacije zemljišč, ocene zemljišč)
- **presoja vplivov na okolje s stališča raznih posegov v okolje** (gradnja infrastrukture kot so ceste, daljnovodi ipd. in drugih po zakonu predpisanih mnenj o posegih v okolje), za kar imata dva strokovnjaka licenco Ministrstva za okolje in prostor;
- **varstvo okolja za prvine tla in rastline z vidika vnosa različnih snovi** (kmetijskih kot so organska in anorganska gnojila, sredstva za varstvo rastlin-pesticidi, kot tudi nekmetijskih)
- **kmetijske tehnologije v skladu z dobro agronomsko prakso oz. integrirano pridelavo**, z modelnimi ekonomskimi izračuni in izdelavo poslovnih načrtov za kmetijske in dopolnilne dejavnosti, kmetijsko podjetništvo in svetovanje varstva rastlin;
- **priprava seminarjev, posvetov, predavanj, priprava izobraževanj za podeželje, izdajanje publikacij z izobraževalno vsebino in informiranje**, dva strokovnjaka imata licenco za kmetijsko svetovanje Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Skupina strokovnjakov na Inštitutu za hmeljarstvo in pivovarstvo Žalec tako pokriva področje aplikativnih projektov na teme: varstvo okolja, razvoj podeželja in izobraževanje. Poleg izdelave projektov lahko nudimo tudi analitske usluge kemijskega laboratorija (standardna analiza tal in analitika specifičnih pesticidov), pripravo in izvedbo razvojnih elaboratov in drugo. Inštitut služi kot izobraževalno mesto za številne dijake in študente bioloških, agronomskih in kemijskih ved.

Z organizacijo posvetov izobražujemo kmetijske svetovalce, svetovalce v trgovinah s fitofarmacevtskimi sredstvi, kmetijske inšpektorje ter druge strokovnjake v kmetijstvu. Z vključevanjem v strokovne skupine pa usklajujemo mnenja z ostalimi strokovnjaki na področju zakonodaje, varstva okolja in varstva rastlin. Prek tuje literature, osebnih stikov in Internet povezav pridobivamo informacije o stanju FFS v okolju in ukrepih za preprečevanje škodljivih vplivov FFS na okolje. Ob ustrezni pravni in strokovni podlagi bomo vse ukrepe izvajali tudi v bodoče.

Vlasta Knapič, dipl. inž. kmet.



PONOVEN RAZPIS DOLGOROČNIH POSOJIL ZA OHRANJANJE IN RAZVOJ KMETIJSTVA OBČINE ŽALEC

Hranilno kreditna služba KZ Savinjska dolina Žalec in Sklad za razvoj kmetijstva občine Žalec sta v aprilski številki Savinjsčana ponovno objavila 6.JAVNI RAZPIS za dodelitev posojil za ohranjanje in razvoj kmetijstva na območju občine Žalec. Ponoven razpis je zopet zanimiv zaradi nizke obrestne mere, ki jo ponujata HKS in Sklad za razvoj kmetijstva. Rok za prijavo na razpis je sicer potekel 15.5.1998, ker pa sredstva niso bila v celoti izkoriščena, se lahko prijave skladno z VIII.točko Razpisa oddajo vsak naslednji mesec do 15.v mesecu do porabe sredstev.

Skupni razpisani znesek posojil v Razpisu je 24 mio tolarjev, posameznik-fizična oseba s statusom kmeta, ki ni v delovnem razmerju, bo glede na kreditno sposobnost prejel posojilo največ do 3 mio tolarjev.

Namen posojila :

1.) hmeljarstvo

- nakup mehanizacije za obdelavo in varstvo zemljišč
- nakup strojev za spravilo hmelja
- obiralni stroji
- novogradnja, obnova in oprema sušilnic
- novogradnja in obnova žičnic

2.) živinoreja

- nakup plemenske živine
- obnova govejih stojišč
- molzna in mlekarška hladilna oprema
- novogradnja in obnova hlevov in skladišč za krmo
- pašna oprema

3) ostalo

- nakup traktorjev
- nakup mehanizacije za pripravo in obdelavo tal ter linij pri spravilu krme
- nakup mehanizacije in opreme za zelenjadarsko proizvodnjo
- gradnja objektov za namene zelenjadarske in sadjarske proizvodnje
- nakup kmetijskih zemljišč

4.) za investicije v razvoj kmečkega turizma na kmetiji kot dopolnilne dejavnosti

Obrestna mera za razpisana posojila je T+3% na letni ravni, kar pomeni, da boste kreditojemalci plačali samo temeljno obrestno mero in 3 % realno obrestno mero, kar je zelo ugodno. Doba odplačila je do 5 let oz. za določene namene do 10 let.

KMETIJE!

Izkoristite možnost najetja ugodnih kreditov. Podrobni pogoji so navedeni v Razpisu, vse informacije pa dobite tudi v Hranilno kreditni službi KZ Savinjska dolina v Žalcu (tel. 715-211) ali na Občini Žalec, oddelku za gospodarske in negospodarske dejavnosti (tel. 715-313-Potočnik Tilka).

mag. Lilijsana Ježovnik Jančič

RAZPIS LIKVIDNOSTNIH KREDITOV ZA VLAGANJA V TEKOČO KMETIJSKO PROIZVODNJO ZA LETO 1998

Hranilno kreditna služba KZ Savinjska dolina Žalec in občina Žalec objavljata v medijih JAVNI RAZPIS za dodelitev likvidnostnih posojil za vlaganja v tekočo kmetijsko proizvodnjo na območju občine Žalec. Objavljen razpis je zanimiv zaradi nizke obrestne mere, ki jo ponujata HKS in občina Žalec in tudi zaradi načina koriščenja kredita, ki je gotovinsko. Realno obrestno mero tako regresira občina Žalec, koristniki kredita plačajo samo temeljno obrestno mero.

Skupni razpisani znesek posojil v Razpisu je 60 mio tolarjev, posameznik-fizična oseba s statusom kmeta, ki

ni v delovnem razmerju, bo glede na kreditno sposobnost prejel posojilo največ do 500 tisoč tolarjev.

Namen posojila :

- 1.) likvidnostni krediti za vlaganja v tekočo kmetijsko proizvodnjo za hmeljarstvo, živinorejo in ostale namene
- 2.) Vloga mora vsebovati: potrdilo o oddanih tržnih viških, zemljiškoknjižni izpisek, potrdilo o plačanih davkih in prispevkih in izjavo o statusu kmeta

Obrestna mera za razpisana posojila je T+0% na letni ravni, kar pomeni, da boste kreditorejmalci plačali samo temeljno obrestno mero (izraža rast inflacije), kar je zelo ugodno.

Hkrati obveščamo vse kreditorejmalce, ki so tak kredit najeli leta 1997 in jim je ravnokar zapadel v vračilo, da poskrbijo za najetje novega kredita in odplačilo že zapadlega kratkoročnega kredita. Kredit svetujemo predvsem tistim kmetom, ki so imeli najete kredite za pitanje živine in so letos zaradi ukinitve intervencij s strani Ministrstva za kmetijstvo izgubili regres za obresti, da si uredijo ta kredit, kjer vse realne obresti regresira občina Žalec.

KMETJE!

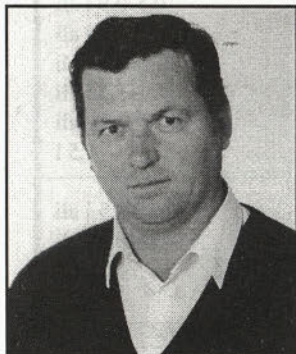
Izkoristite možnost najetja ugodnih kreditov. Podrobni pogoji so navedeni v Razpisu, vse informacije pa dobite tudi v Hranilno kreditni službi KZ Savinjska dolina v Žalcu (tel. 715-211)

mag. Lilijana Ježovnik Jančič

OPRAVIČILO !

V 1-2 številki Hmeljarja 98 je v članku "Obvestilo hmeljarjem" na strani 4 navedeno, da za uveljavitev zahtevka za finančno intervencijo v kmetijstvu predložite prijavo pridelave hmelja v letu 1998, pravilno pa je prijava pridelave hmelja v letu 1997.

Za napako se Enota za kmetijsko svetovanje Žalec opravičuje !



IN MEMORIAM DRAGU!

Novica, da se je končala življenjska pot Draga Gajška, v letu 1997 izvoljenega hmeljskega starešina, nas je, še posebej savinjske hmeljarje, globoko prizadela. Vsi smo vedeli za tvojo zahrbtno bolezen, vendar upali, da bosta tvoja volja in energija bolezen premagali in ti vlili novih moči.

Že ob tvojem imenovanju za hmeljskega starešina smo vedeli, da se boš kot zavedni hmeljar znal postaviti v bran vsem težavam in nalogam, ki so ti kot hmeljskemu starešini bile zaupane.

Kruta usoda je prekinila življenjsko pot, čeprav si bil še poln načrtov. Zato je tvoja izguba še toliko bolj boleča. S skupnimi močmi bi lahko postorili še veliko, posebej še sedaj, ko se nad naše hmeljarstvo zgrinjajo črni oblaki. Da vse le ni tako črno in da se nekatere težave lahko tudi rešijo, si dokazoval tudi ti, ko si z raznimi novitetami prispeval h kvalitetnejšemu in strokovnejšemu gojenju te naše savinjske rože, na katero smo še vedno zelo ponosni.

Naj se ti ob slovesu zahvalim za dolgoleten trud in prispevek k savinjskemu in slovenskemu hmeljarjenju.

Drago, hvala ti za vse !

*V imenu hmeljarskih starešin
Peter Serdoner*

VARSTVO KROMPIRJA



PINUS
TKI Rače d.d.

FAZA RAZVOJA ČAS UPORABE	ŠKODLJIVCI IN BOLEZNI	PRIPRAVEK IN ODMEREK na ha
pred sajenjem	strune, ogrci, bramorji ...	VOLATON G-5% po celotni površini 80 - 100 kg
pred sajenjem nakaljen krompir	strune, koloradski hrošč, majski hrošč, listne uši	GAUCHO FS 350 100 ml + 300 ml vode na 100 kg semena
	samo koloradski hrošč in listne uši	GAUCHO FS 350 35 ml + 300 ml vode na 100 kg semena
takoj po sajenju	širokolistni in ozkolistni pleveli	STOMP 330 E 4-6 l ali RACER 25 EC 2-4 l
po sajenju - pred vznikom	širokolistni pleveli	SENCOR 1-1,5 kg ali PROMEPIN KS 50 2-3 kg
takoj po vzniku krompirja (krompir največ 10 cm)	širokolistni pleveli	SENCOR 0,75 kg
	ozkolistni pleveli enoletni večletni	FUSILADE S 1,2 - 1,5 l FUSILADE S 3,5 l
ko se opazi napad	koloradski hrošč	CONFIDOR SL 200 0,25-0,5 l ali PINUREL-D 0,5-0,9 l ali KARATE 2,5 EC 0,5 l ali BAYTHROID 50 0,5 l ali ACTELIC 50 1-1,5 l ali DIPTEREX 80% 2 kg ali VOLATON EC 500 1,5 l
pri močnejšem napadu	listne uši, koloradski hrošč	CONFIDOR SL 200 0,25-0,5 l ali PINUREL-D 0,5-0,9 l ali KARATE 2,5 EC 0,5 l ali BAYTHROID 50 0,5 l
	koloradski hrošč, zrela jajčeca, prve ličinke	SONET 100 EC 0,2-0,25 l
prva znamenja bolezni (od cvetenja na 12 do 15 dni)	krompirjeva plesen	ANTRACOL 3-4 kg ali DITHANE M-45 3-4 kg ali ANTRACOL COMBI 3-4 kg ali BRESTANID 0,6-0,7 l ali BAKRENI ANTRACOL 5-6 kg
pred izkopavanjem - desikacija	cima, pleveli	REGLONE 14 3-4 l

Za zatiranje plevelov lahko uporabite tudi različne kombinacije omenjenih herbicidov. Pred uporabo sredstev se posvetujte s strokovno službo. Sorte krompirja kot jaerla, voran, eva, jetta in dobrin so občutljive na sencor (tudi sorta santé je po vzniku pogojno občutljiva). Prav tako ga ne

uporabljate v rastlinjaki. Škropiti ne smemo v vetru, ker pada škropivo samo na eno stran grebena.

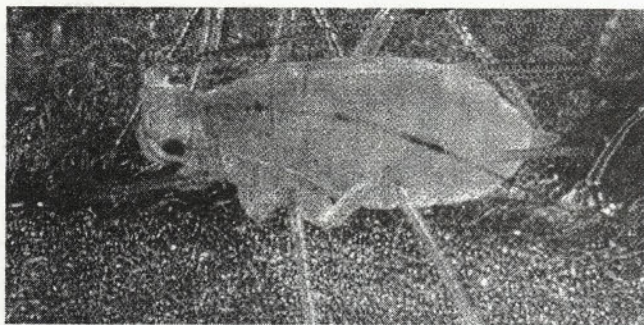
Pomembno je tudi, da so pred škropljenjem grebeni dobro sesedeni. Pri uvajanju novih sort je prej treba preveriti njihovo občutljivost za sredstva!

VARSTVO KAPUSNIC (zelje, ohrovt, cvetača)



PINUS
TKI Rače d.d.

FAZA RAZVOJA ČAS UPORABE	ŠKODLJIVCI IN BOLEZNI	PRIPRAVEK IN ODMEREK za 10l vode oz. na 100 m ²
pred sajenjem ali presajanjem- tretiranje tal	strune, ogrci, bramorji, stonoge, larve	VOLATON G-5% po celotni površini 600-800 g/100m ²
razkuževanje semena	glivice na semenu	PREVICUR 607 SL 20ml/l kg semena
razkuževanje tal	peronospora, plesni poleganje sadik, golšavost	PREVICUR 607 SL 25 ml + ENOVIT M 15g Zalijemo tla s 4 l raztopine/m ² DITHANE M-45 500-600 g/100m ² 3-4 cm zadelamo
razkuževanje sadik	peronospora, plesni	PREVICUR 607 SL 50 ml + ENOVIT M 15 g Rastline namočimo za 15 min. v raztopino
vzgoja sadik in v vegetaciji	peronospora, črna pegavost	ANTRACOL 25 g ali DITHANE M-45 25 g
	kapusova uš	PIRIMOR WP 50 10 g ali BASUDIN 40 WP 20 g
	bolhači, stenice	BAYTHROID 50 50 ml KARATE 2,5 EC 10 ml ali VOLATON EC 500 20 ml ali
	kapusova muha	DIPTEREX 80% 40 g BASUDIN 40 WP 20 g Plitvo zadelati
ob pojavu gosenic	kapusov belin, repni belin, listne sovke	RELDAN SUPER 25 ml ali KARATE 2,5 EC 10 ml ali ACTELLIC 50 EC 25 ml ali DIPTEREX 80% 40 g
pred presajanjem na pripravljeno površino	PLEVELI : ozkolistni in širokolistni širokolistni pleveli	STOMP 330 E 40-60 ml ali TRIKEPIN 25-48 ml (trikepin inkorporirati 5-8 cm globoko) ali DEVIRINOL 450 FL 20-30 ml (Devirinol zadelamo 2-4 cm globoko) GOAL 2,5 l/ha
po vzniku travnatih plevelov	ozkolistni pleveli enoletni večletni	FUSILADE S 1,5-2 l/ha FUSILADE S 2,5-3,5 l/ha



ČE VAM V NASADIH
DELAJO TEŽAVE
ODPORNE UŠI,
UPORABITE INSEKTICID
NOVE GENERACIJE

CONFIDOR SL 200

**IZRAZITI SISTEMIK, KI
ZATRE ŠE TAKO SKRITE IN
ODPORNE UŠI**

UPORABLJAMO GA PROTI:

- **listnim ušem** (Aphididae) v 0,025 % koncentraciji,
- **sadnem listnem duplinarju** (Leucopera scitella, Leucopera malifoliella) in
- **sadnim listnim zavrtačem** (Lyonetia clerkella) v 0,0375 - 0,05 % koncentraciji,
- **hruševi boljšici** (ppylla spp) v 0,05 - 0,125 % koncentraciji in
- **krvavi uši** (Erisoma lanigerum) v 0,05 - 0,1 % koncentraciji.

**CONFIDOR SL 200 JE TOKSIKOLOŠKO IN EKOLOŠKO
SPREJEMLJIV IN ZELO UČINKOVIT**



PINUS
TKI Rače d.d.

Bayer





**Da muhe končno ne bodo več
problem !**

insectex[®]

**okenski trakovi in plošče
za zatiranje muh**

- nevidni, transparentni samolepilni trakovi ali plošče
- enostavna uporaba
- učinkoviti - kombinacija vabe in insekticida hkrati
- usmerjeno zatiranje muh vso sezono
- hitro učinkovanje
- vsestranska uporaba - gospodinjstva in gospodarska poslopja
- brez vonja in oddajanja insekticida v okolje
- z dolgotrajnim učinkovanjem - učinkoviti eno sezono
- namenu prirejena embalaža

® zašč. znak Terrasan

Zastopa in prodaja:



METROB

mednarodna trgovina in storitve d.o.o.

BASF

Celje - skladišče
D-Per

70/1998



COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

Neznani znanec:

Kumulus® DF

- 80% žveplo za integrirano proizvodnjo

- za preprečevanje pepelovk na hmelju, vinski trti, sadnem drevju, poljščinah, zelenjavi in okrasnih rastlinah
- vzporedno zatire hmeljevo in sadno pršico (rdeči pajek)
- ni strupen za čebele, zato se lahko uporablja tudi v času cvetenja
- v vodi topna zrnca se odlično raztapljajo in tvorijo obstojno škropilno suspenzijo
- brez prašenja in potrebe po predhodni pripravi škropiva - dodajamo ga neposredno v rezervoar pršilnika
- enostavno odmerjanje brez tehtanja - s pomočjo volumenskega odmerjanja
- cena ? - vprašajte vašega trgovca !

® = zašč. znak BASF